

quod habeo de cilicio. **U**t hoīem illum puta-
rēt: abscondit se ab oculis psequētiū: qz in
digni erāt psecutores q viderēt indutū cili-
cio. **E**rgo cōcidisti saccum meū: et cinxisti
me leticia. **U**t cāter tibi gloria mea et
nō cōpungar. **Q**uod in capite est: hoc in
corpe. **Q**uid est nō cōpungar. **I**ā nō mo-
riar. **C**ōpunctus ē enī cū in cruce pēderet
lanicca pcussus est. **C**aput ergo nostrū di-
cit: nō compūgar: iāz nō moriar. **N**os au-
tē quid dicimus ppter dedicationē domi?
Nō nos cōpungat pscientia stimulis pec-
catorum. **B**imittent enī oīa: et tunc liberi
erimus. **U**t cāter tibi iquit gloria mea: nō
humilitas. **S**i nostra et christi: quia corp⁹
christi nos. **Q**uare? **Q**uia q̄uis christus
sedeat in celo: dicitur⁹ est q̄busdaz: **E**suriui
et deditis mihi māducare. **E**t ibi est et hic.
Ibi in se: hic in nobis. **Q**uid ergo ait? **U**t
cāter tibi glia mea: et nō cōpungar: **B**emut
tibi hūilitas mea: cātabit tibi gloria mea.
Iam in finē: **D**ne deus meus ineter-
num cōfitebor tibi. **Q**uid est in eternū
cōfitebor tibi: **I**neternū laudabo te: qz di-
ximus esse confessionē in laudibus: nō tñ
in peccatis. **C**onfitebre ergo mō: quod tu se-
cisti in deū: et cōfiteberis quid tibi fecerit
deus. **Q**uid fecisti? **P**eccata: **Q**uid de⁹
tibi cōfidenti iniquitatē tuaz: **B**imittit tibi
peccata: vt ei postea laudes ipsius confi-
tens: in eternū nō cōpungaris pctō.

ExPLICIT Tract. de ps. XXIX.

INCIPIT Tract. de ps. XXX.

In finē ps. ipsi **D**avid extasis.

In finem psalmus ipsi mediatori ma-
nu forti in psecutionib⁹. **I**āz extasis
que addita est titulo: excessū mētis signifi-
cat: que sit vel pauore: vel aliq̄ reuelatiōe.
Sed in hoc psalmo pauor maxime appa-
ret pturbati ppli dei: psecutione omniū gē-
tiū: et defectū p orbem fidei. **S**ed prior lo-
quit ipse mediator. **B**einde redēptus san-
guine ipsius pplus gratias agit. **A**d extre-
mū pturbat⁹: diu loquit quod ad extasim
ptinet: **P**rophete vō ipsius psona bis inf-
ponitur ppe finem: et in fine.

Expositio prima psalmi.

In te dñe speraui: nō cōfun-
dar in eternū. **I**n te dñe spera-
ui nunq̄ pfundar: dū tanq̄ homi-
ni sūt ceteris insultabitur. **E**t in iusticia
tua erue me et exime me. **E**t i tua iu-
sticia erue me de fouea mortis: et exime me
de numero eorū. **I**ncлина ad me au-

rem tuā: **H**umilē me exaudi prim⁹ mi-
hi. **A**cceleravisti me. **N**ec diffe-
ras in finē seculi: sicut oīm credentiū mihi
segregationē meā a peccatorib⁹. **E**sto
mihi in deū ptectorē: **P**rotector de⁹
esto mihi. **E**t in domū refugij vt sal-
uum me facias. **E**t tanq̄ domus quo
refugiens saluus fiā. **Q**uia fortitu-
do mea et refugium meū es tu. **Q**uia
fortitudo mea ad tolerādōs persecutores
meos: et refugium meū ad relinquendos tu
mihi es. **E**t ppter nomē tuū: dux mi-
hi eris et cōnutries me. **E**t vt p me in-
notescas omnibus gentibus: p oīa sequar
voluntatē tuā: et paulatim mihi aggregat⁹
sanctis adimplebis corpus meū: et pfectā
staturā meā. **E**duces me de **m**usci-
pula ista qua occultauerūt mihi: **E**du-
ces me de insidijs istis quas occultauerūt
mihi. **Q**uoniam tu es ptector meus.

In magnus tuas cōmendo spiri-
tū meū: **P**atī tue cōmēdo spiritū me-
um: cito receptur⁹. **R**edemisti me dñe
deus veritatis. **B**icat et populus redē-
ptus passione dñi sui: et letus clarificatiōe
capitis sui: **R**edemisti me domine de⁹ veri-
tatis. **O**disti obseruātes vanita-
tem: supuacue. **O**disti obseruātes fal-
sam beatitudinē seculi. **E**go autē in
domino speraui: exultabo et iocū-
dabor i tua misericordia. **E**xultabo
et iocundabor in tua misericordia: que me
nō fallit. **Q**uia respexisti humili-
tatem meā: **Q**uia respexisti humilitatez
meā: q̄ me vanitati in spe subiecisti. **S**al-
uam fecisti de necessitatib⁹ animaz
meā. **S**aluā fecisti de necessitatibus timo-
ris animā meam: vt tibi caritate libera ser-
uiat. **N**ec conclusisti me in **m**an⁹
inimici: **N**ec cōclusisti me: vt non habe-
rem additū respirādū in libertatē: et darer
in sempiternā ptatē diaboli: cupiditate hu-
ius vite illaq̄antis: et morte terrētis. **S**tra-
nuisti i loco spaciofo pedes meos.

Resurrectiōe cognita dñi mei et in ea pro-
missa: mihi spaciā pmanēs in latitudinez
libertatis ab angustijs timoris educta: ca-
ritas mea. **M**iserere mei domine
quoniam tribulor: **S**ed que est ista inspe-
rata psequentiū crudelitas: magnū mihi
pauorē incutiens: **M**iserere mei domine.
Nō enī de morte iam terreor: sed de cruci-
antib⁹ atq̄ tormētis. **C**ōturbatus est in
ira oculus meus: **H**abebā oculū in te

Alia lra.
† cruas.

Alia lra.
† Quoniam.

Alia lra.
† deduces me.

Alia lra
† laq̄o hoc quē
absconderūt.

Alia lra
† letabor.

Alia lra
† saluasti.

Alia lra
† manibus.

Alia lra
libera me.

quod nō me desereres: iratus es ⁊ turbasti eū. Anima mea ⁊ venter meus. In eadē ira turbata est aia mea: ⁊ memoria mea quā tenebā: quid p me ptulerit et mihi pmiserit dñs meus. // Quoniam defecit in dolore vita mea: Quā vita mea est cōfiteri te: sed defecit in dolore: dñs dixisset inimicus torqueant donec negēt. Et anni mei in gemitibus. Tempa q ago in hoc seculo: nō mihi morte auferuntur: sed manēt atq in gemitib⁹ sūt. // Infirmus est in egestate vigor meus. Egeo sanitate hui⁹ corporis: nec parcutur cruciatib⁹. Egeo resolutione corporis ⁊ parcutur morti: ⁊ in hac egestate infirmata est fiducia mea. Et ossa mea cōturbata sunt. Infirmitas mea cōturbata est. // Super inimicos meos fact⁹ sūt opprobriū: Inimici mei sūt oēs iniqui: ⁊ tñ p sceleribus suis vsq ad cōfessionē torqueant. Super aut ergo opprobriū eor⁹: cuius cōfessionē non mors sequit⁹: sed cruciat⁹ insequitur. Et vicini mei inimici: Amici hoc visum est eis: qui iā appropinquabāt cognoscere: ⁊ tenere fidem quā teneo. Et timor notis meis. Et ipis notis meis exēplo horribilis tribulationis mee timorez incussi. // Qui videbāt me foras: fugiebāt a me: Quoniam intelligebāt interiorē ⁊ inuisibile spem meā: in exteriora ⁊ visibilia fugierūt a me. // Oblitus sūt tanq mortuus a corde. Et obliti sūt me tāq mortu⁹ sum a corde ipsorū. // Factus sū tanq vas peditū: Elusus sū mihi pisse vsq dñi viues in hoc seculo: ⁊ neminē lucificēs cū oēs timerēt aggregari mihi. Quā audiui vituperationē multorū: accolentiu in circuitu. Quā audiui vituperātes multos in pegrinatione hui⁹ terre iuxta me sequētes circuitū tpm: ⁊ mecū in patriā eternā rediere recusantes. // Quā cōgregaretur ipsi simul aduersū me: vt acciperet anima mea cōsiliati sunt. Ut pferret eis anima mea que morte posset d potestate illoz facile exire: excogitauit pñsū q nec mori me sinerēt. // Ego aut in te speravi dñe: dixi tu es de⁹ meus: Nō em mutarus es: aut nō saluū facies qui emendas. In manib⁹ tuis sortes mee. In ptate tua sunt sortes mee. Nō em vllum video meritū: quo de vniuersa impietate generis humani me potissimū elegisti ad salutē. Et si est apud te iu-

Alia lra.
† Infirmata ē
in paupertate
p mea.

Alia lra.
† valde.

Alia lra.
† fugerūt.

Alia lra
† Oblitiōi va
tus sū.

Alia lra.
† cōmorātiuz.

Alia lra
† In eo.
† cōuenirent.

stus ⁊ occultus ordo electiōis mee: ego tñ quē hoc latet: ad tunicā dñi mei sorte pueni. // Eripe me d manibus inimicorū meorū: ⁊ a persequentibus me. // Illustra faciē tuā super seruu tuum: Notū fac hominib⁹ qui nō putāt me ad te ptinere: super me esse intendētē faciem tuā: meq tibi seruire. Saluū me fac in tua misericordia dñe: nō cōfundar qm inuocaui te. Domine nō erubescā insultantib⁹ mihi ex eo qd te inuocaui. // Erubescant impij ⁊ deducantur in infernū. Erubescant pon⁹ qui lapides inuocāt ⁊ ymbus sociant. Muta ⁊ efficiatur labia dolosa. Nota faciēs populis sacramēta in me tua: sic fac obstupescere labia fingentiū de me falsa. // Que loquuntur aduersus iustu iniquitate: in supbia ⁊ pteptu. Que loquuntur aduersus christū iniquitatē: supbientes ⁊ cōtemnentes tanq hominē crucifixum. // Quā magna multitudo dulcedinis tue dñe: Exclamat b ppha ista cernens ⁊ mirās: q multis modis copiosa est dulcedo tua dñe. Quā abscondisti timētib⁹ te. Etā eos quos emēdas multū amas: sed ne dissoluta securitate negligenti⁹ agāt: abscondis ab eis dulcedinē amoris tui: qd⁹ vtile est timere te. // Perfecisti ⁊ sperantibus in te: Perfecisti aut hāc dulcedinē sperantib⁹ in te. Nō em subtrahis eis qd vsq in finē pseuerāter expectant. In conspectu filiorū hoim. Nō em latet filios hoim iam nō em Adā sed em filiū hois viuetes. // Abscodes eos in abscondito vult⁹ tui: Quā sedē impetui serues in abscondito noticie tue sperantib⁹ in te. A perturbatione hominū. Est iā nullā humanā perturbationē patiānt. // Proteges eos in tabernaculo tuo: a cōtraditione linguarū. S; hic interim dñs cis maledice lingue ob strepūt dicētes: qd hoc nouit: aut qd inde venit. Proteges eos in tabernaculo fidei earū rerū qd dñs p nobis tpaliter gessit: ptulit. // Bndictus dñs: qm manifestauit misericordiā suā in ciuitate ⁊ circuitu. Bndictus dñs qm post emēdationē acerrimarū psecutionū: oibus mirabilē fecit misericordiā suā p orbē terrarū in circuitu societatiū hūane. // Ego dixi ⁊ extasi mea: Tñ ille pplus iterū loquēs dicit: Ego dixi in pauore meo cūz horribilit in me gentes seuiūt. Proiect⁹ sum a fa-

Alia lra.
† fiant.

Alia lra.
† in abusiō.

Alia lra.
† eis q spe

Alia lra
† facit.

Alia lra
† munia.

Alia lra
† excessu
tis mee.

tie oculorū tuorum. Nō enī si me respi-
ceres parī me ista sineres. // **I**deo exau-
disti dñe vocem orationis mee: cū
clamarem ad te. Ideo modū ponens
emendationi: et ostendēs me p̄tinere ad cu-
rā tuā: exaudisti dñe vocē orationis mee:
cū clamare ad te: cū eam tribulationez ni-
mis intenderē. // **D**iligite dominum
omnes sancti eius. Porcet iterū p̄p̄he-
ta ista cernens et dicat: Diligite dominū
oēs sancti eius. Quoniam veritatē re-
quiret dominus. Quando si iustus vir
salu⁹ erit: p̄ctor et ip̄ius vbi parebunt. Et
retribuet his q̄ abundāter faciūt su-
perbiā. Et retribuet his q̄ nec victi puer-
tunt: q̄ multū supbiūt. // **V**iriliter agi-
te et confortetur cor vestrū. Et bonū si-
ne defectiōe opantes. tpe p̄prio metatis.
Oēs qui speratis in dño. Omnes
qui speratis in dño: id est q̄ eū recte time-
tis vel colitis: sperate in dño.

Sermo p̄m⁹: de p̄ncipio eiusdē psalmi.

Psalms huius quē mō cātauimus
quantum possumus secreta rime-
mur: et inde sermones exculptum
reddamus auribus et mentibus vestris.
Titulus eius est: **In finem psalmus
ipsi David extasis.** In finez quid sit:
nouimus: si christum nouim⁹. Bicit enim
Apl⁹: finis enī legis christ⁹ ad iusticiā
omni credēti: finis nō p̄sumēs sed p̄ficiēs.
Quob⁹ enī modis dicim⁹ finē: vel quo sit
vt nō sit qd erat: vel quo sit vt p̄fectū sit qd
inchoatū erat. Ergo in finē in christū psal-
m⁹ David extasis. Verbū extasis grecū:
latine quātū dāf intelligi verbo vno expo-
ni pōt si dicat excessus. Excessus autē men-
tis p̄p̄e solet extasis dici. In excessu vō
mētis duo intelligunt: aut p̄uor aut intē-
tio ad sup̄na: ita vt qdāmo de memoria la-
bant interna. In hac extasi fuerūt oēs san-
cti: q̄bus arcana dei mundū istū excedētia
reuelata sunt. Be h̄ mētis excessu: id est ex-
tasi Paulus cū loq̄ret: seipm̄ insinuās ait:
Sive enī mēte excessimus deo: siue tēpan-
tes sumus vobis: caritas enī christi cōpel-
lit nos: h̄ est si ea tñ agere vellem⁹: et ea tñ
p̄tēplari: q̄ mentis excessu intuemur: vobi-
scū nō essemus: h̄ essem⁹ in sup̄nis tanq̄ cō-
tēpnis vobis. Et qm̄ nos ad illa sup̄iora et
interiora infirmo passu seq̄remur: nisi rur-
sus cōpellente nos caritate christi: q̄ cū in
forma dei esset nō rapinā arbitratus ē: esse
se equalē deo: sed semetipm̄ exinaniuit: for-

mā serui accipiens: vt p̄sideraremus nos
esse seruos: et nō ingrati ei a quo accepim⁹
altiora: p̄pter eos q̄ infirmi sunt nō cōtēna-
mus inferiora: et tēperemur: nescitis quia
nō possunt nobiscū videre sublimia: Hoc
ḡ ait: siue mēte excessimus deo. Ille enī vi-
det: qd nos videmus in mētis excessu: ille
sol⁹ reuelat secreta sua: Quippe ille hoc lo-
quit q̄ se dicit raptum esse et allatū in terti-
um celū: et audiuisse ineffabilia v̄ba: q̄ non
licet hōi loqui. Tātus autē fuit ille mentis
excessus vt diceret: siue in corpore: siue extra
corpus nescio: de⁹ scit. Ergo si hūc excessū
mentis: id est hūc extasim significat titulus
psalmi huius: magna p̄fecto et alta quedā
sperare debemus dicturū eū q̄ p̄didit psal-
mū: id est p̄phetā: imo vero per p̄phetas
spiritū sanctū. Si vero hac extasi p̄uor in-
telligēdus est: neq̄ huic significatiōi verbi
debet hui⁹ psalmi cōtextus. Videt enī de
passione locutus esse: in q̄ p̄uor est. Sed
cui⁹ p̄uor ē: vtz christi: q̄ dixit i finē: et in-
telleximus finē christi: an forte nō p̄uor?
Nūq̄d enī possum⁹ p̄uorē hūc intelligere
in christo p̄p̄inquāte passiōe: q̄ p̄pterea ve-
nerat: cū venisset ad qd venerat. Nūquid
pauebat moritur⁹? Si p̄sus ita hō esset: vt
nō de⁹ esset: nōne magis gauderet resurrec-
tur⁹ q̄ paueret moritur⁹? Clericū tamen q̄ di-
gnat⁹ est assumere formā serui: et in ea nos
vestire se: q̄ nō est dedignat⁹ assumere nos
in se: nō est dedignat⁹ transfigurare nos in
se: et loq̄ verbis nostris: vt et nos loq̄remur
verbis ipsius. Hec enim mira cōmutatio
facta est: et diuina sunt peracta cōmercia:
mutatio rerū celebrata in hoc mundo a ne-
gociatore celesti. Venit accipere cōtume-
lias: dare honores. Venit haurire dolorē:
dare salutē. Venit subire mortē: dare vitā.
Moriturus ergo ex eo quod nostrū babe-
bat: non in se: sed in nobis pauebat: quia
et hoc dixit tristē esse animā suā vsq̄ ad
mortē: et vtiq̄ nos ipsi omnes cū illo. Nam
sine illo nos nihil: in illo autē ipse christus
et nos. Quare? Quia totus christus caput
et corpus. Caput ille saluator corporis: q̄
iam ascendit in celum: corpus autē eccle-
sia que laborat in terra. Hoc autē corpus
nisi cū cōnectione caritatis adhereret ca-
piti suo: vt vnus fieret ex capite et corpore:
non de celo quendā persecutorē corripiēs
diceret: **Saule saule quid me p̄sequeris?**
Quando enī iam in celo sedentem nullus
homo tangebāt: quomō euz saulus in ter-

ra seuiens aduersus christianos aliquo modo iniuria psequeretur. **N**o ait: qd sanctos meos: quid seruos meos: sed quid me psequeris: hoc est quid mēbra mea. Caput p mēbris clamabat: et mēbra in se caput trās figurabat. Glorē namq̃ pedis suscipit lingua: quādo forte in turba cōtritus pes dolet: et clamat lingua calcat me. **N**o em̃ ait: Calcat pedē meū: sed se dixit calcari quā nemo tenigit. Sed pes qui calcat est: a lingua nō seperatus est. Ergo etiā sic nō incōgrue intelligitur extasis: pavor. Quid enī dicam⁹ fratres: Si nullus oīno pavor eēt passur⁹: quid diceret ipsi Petro: quod audiuius natali apostolorū die: quando ei dñs predixit futurā suā passionē: Cū esses iunior cingebas te et ibas quo volebas: cū autē senior factus fueris: alter te cinget: et feret quo tu nō vis. Hoc autē inquit dixit significās qua morte moreretur. Ergo si Petrus apls tāta psecutiōe quo nollet duci⁹ est: et volens nolēs mortu⁹ est: si volēs coronatus est: quid mirū si est aliq̃s pavor in passione etiā iustorū: etiā scōrū. Pavor est ex hūana infirmitate: spes ex diuina pmissiōe. Qd̃ paves tuū ē: qd̃ speras donū dei est in te: et meli⁹ in pauore tuo agnosce te: vt in liberatiōe tua glorifices eū q̃ te fecit. **P**aueat hūana infirmitas: nō in eo pauore deficit diuina misericordia. Beniq̃s paueris iste inde cepit: **In te dñe speraui non confundar in eternum.** Elidētis qz et pauerit et sperat. Elidētis quia paueris iste nō est sine spe: etiā si ē aliqua in humano corde cōturbatio: non recedit diuina p̃solatio. Loquitur ergo hic christus in p̃phetia: audeo dicere christus loquit. **V**icturus ē quedā in hoc psalmo: que q̃ si christo videantur nō posse cōgruere: illi excellentie capitis nostri: maximeq̃ illi vbo quod in p̃ncipio erat deus apud deū: nec ei i forma serui fortasse videbunt qdā hic vba p̃gruere: quā formā serui suscepit ex ṽgine: et tñ christus loquit: qz in mēbris christi christus. Et vt nouerit: qz vnus dicitur christus caput et corpus suū: ipse dicit cū d̃ cōiugio loqueretur: Erūt duo in carne vna. **I**gitur iā non duo: sed vna caro. Sed forte hoc dicat de quocūq̃ cōiugio: Audi aplūm Paulū. Et erūt duo inq̃t in carne vna. Sacramētū hoc magnū ē: ego autē dico in christo et in ecclia. Sit q̃ tāq̃ ex duobus vna quedāz persona: ex capite et corpore: ex sponso et sponsa. **N**ā vnitatē p

sonē hui⁹ mirā et excellentē: cōmendat etiā **E**saias p̃pheta. **N**ā loquēs etiā in eo christus in p̃phetia ait: Sicut spōso alligauit mihi mūrā: et sicut sponsam ornauit me ornamēto. **S**e dixit sponsum: se sponsam. Quare se sponsus: se spōsaz: nisi qz duo in carne vna. Si duo in carne vna: cur non duo in voce vna. Loquat⁹ ergo christ⁹: qā in christo loquit⁹ ecclia: et in ecclia loquitur christ⁹: et corp⁹ in capite: et caput in corpe. **A**udi Aplūm hocipm̃ euidētē exp̃mētē. Sicut em̃ est vnū corp⁹ et mēbra habz multa: omnia autē mēbra corporis cū sint multa: vnū est corpus: sic et christus. Loquēs de mēbris christi: h̃ est de fidelib⁹: non ait sic: et mēbra christi: sed totū hoc qd̃ dixit christū appellauit. Sicut em̃ corpus vnū: et mēbra habet multa: oīa autē mēbra corporis cū sint multa: vnū est corp⁹: sic et christus mēbra multa vnū corp⁹. Ergo simul oēs nos cū capite nostro christo sine capite nostro nihil valētes. Quare. Quia nos cum capite n̄o vites: sine capite n̄o: qd̃ absit: far mēta p̃cisa: nō alicui op̃i agricolaz: si signi tantūmō destinata. **I**deo et ipse in euāgelio: Ego sum vitis: vos estis palmutes: pater meus agricola ē: et sine me inq̃t nihil potestis facere. **B**ñc si sine te nihil: totū in te. **E**tem quicquid ille opatur p̃ nos: nos videmur opari. **P**otest ille multū et totū sine nobis: et nos nihil sine ipso. Ergo in quacūq̃ extasi loquat⁹: siue pauerit: siue excessu mētis: cōgruit que dicunt. **B**icam⁹ in christi corpe: dicamus omnes quasi vn⁹: qz oēs vnitas. **B**icam⁹: **In te dñe sp̃aui nō cōfundar in eternū.** **I**llā inq̃t p̃fusionē phorresco q̃ est in eternū. **N**ā est quedā p̃fusio tp̃alis vtilis: p̃turbatio animi respiciēt p̃ctā suā: respectōe phorrescēt: horrore erubescēt: erubescētia corrigēt. **U**n̄ dicit et Apl⁹: Quā. n. glām habuistis tūc in his in q̃bus nūc erubescit. Ergo erubescē illos dicit iā fideles: nō de p̃ntibus donis: sed de p̃teritis peccatis. **H**āc cōfusionem nō formidet christianus: imo si hanc non habuerit: eternaz habebit. Que est eterna confusio: **Q**n̄ fiet illud quod dictū est: Et traducent eos ex aduerso iniquitates eorū: Et sit traducentib⁹ ex aduerso iniquitatib⁹ omnis grex malus ad sinistrā: tāq̃ bedis ab ouibus seperat⁹: et audient. **I**te in ignē eternū qui paratus est diabolo et angelis eius. **Q**uerit quare. **E**surui em̃ et nō distis mihi manducare. **C**ontēnebāt tunc

quando esurienti christo nō dabant cibū: quando sitiēti nō dabant potū: quando nudū nō vestiebāt: peregrinū nō suscipiebant: egrotantē nō visitabant. Tunc contemnebāt: cū ceperit illis enumerari confundetur: et hec cōfusio in eternū erit. Hāc timens iste qui pauet: vel cuius ad deū est mētis excessus hoc rogat: In te dñe speraui: nō confundar in eternū: **Et in tua iusticia erue me et exime me.** Nam si attendas ad iusticiam meā danuas me. In tua iusticia me erue. Est enim iusticia dei: que et nostra sit: cū donatur nobis. Ideo autem dei iusticia dicitur: ne homo se putet a seipso habere iusticiam. Sic eñ dicit apls Paulus: Credēti in eū qui iustificat impiū. Quis est qui iustificat impiū? Qui ex impio facit iustū. Deputatur fides eius ad iusticiā. Iudei vero quia suis virib⁹ se putabāt implere posse iusticiā: offenderūt in lapidem offensionis: et petrā scandali: et gratiā christi non agnouerūt. Acceperunt eñ legē qua fierent rei: nō qua liberarent a reatu. Beniq⁹ quid de illis Apostol⁹ dicit: Testimoniū eñ perhibeo illis quia zelum dei habent iudei: sed nō scōm sciētiā. Quid est qd dixit qd zelū dei habēt: si nō fm sciētiā? Audi qd sit nō fm sciētiā. Ignotantes enim dei iusticiam et suā volētes constituere: iusticie dei non sunt subiecti. Si ergo ideo nō scōm sciētiā zelū dei habent: quia ignorāt iusticiā dei: et volunt suam statuere: qua se ex ipsis iustificāt: ideo gratiam dei nō cognouerunt: quia gratis saluari noluerunt. Quis est qui nō saluat gratis? In quo nō inuenit saluator qd coronet: sed quod dānet. non inuenit merita honorū: sed inuenit merita suppliciorū. Si agat tanq⁹ veraciter ex regula legis pposita: dānādu est peccator. Hāc regula si ageret quē liberaret: Omnes eñ peccatores inuenit: solus sine peccato venit: qd nos peccatores inuenit. Hoc ait Apl⁹: Omnes eñ peccauerūt et egent glia dei. Quid est egent gloria dei? Ut ipse liberet nō tu. Quia tu te liberare nō potes: indiges liberatore. Quid est qd te iactas? Quid ē qd de lege et iusticia psumis? Nō vides quid intus cōfligat in te: de te: aduersus te? Nō audis pugnantē et cōfidentē: et adiutoriz in pugna desiderantē? Nō audis athletā domini ab agonitheta petentē adiutoriz pugne sue? Nō eñ sic te expectat deus certantem: quomō te expectat editor: si forte

pugnes i amphitheatro. Ille tibi premiū dare pōt si viceris: adiuuare te perclitantes nō potest. Nō sic expectat de⁹. Glide ergo attēde eū qui dicit: Cōdelector eñ legi dei: scōm interiorē hominē. Glideo aut aliam legē in mēbris meis: repugnantē legi mentis mee: et captiū me ducentē in lege peccati que est in mēbris meis: Adifer ego homo: qd me liberabit d corpore mortis huius? Gratia dei per Jesum christū dominum nostrum. Quare gratia? Quia gratis datur. Quare gratis datur? Quia merita tua nō precesserūt: sed beneficiā dei te preuenerunt. Illi ergo gloria qui nos liberat. Omnes enim peccauerunt et egent gloria dei. In te ergo domine speraui non in me: nō confundar in eternū: quia in eo spero qui nō pfundit. In tua iusticia erue me et exime me: Quia non inuenisti in me iusticiā meā: erue me in tua: hoc est illud me eruat quod iustificat me: quod ex ipio piū facit: quod ex iniquo iustum: qd ex ceco videntē: qd ex cadente surgentē: qd ex flēte gaudentē. Hoc me liberat: nō ego. In tua iusticia erue me et exime me. **Inclina ad me aurem tuam:** Fecit hoc deus quādo ipsum christum ad nos misit. Illū ad nos misit: qui inclinato capite digito scribebat in terra: quādo ei adultera mulier offerebatur puniēda. Ille autem inclinauerat se ad terrā: id est deus ad hominem: cui dictū est: Terra es et in terram ibis. Non eñ quasi corporalibus locis deus ad nos inclinat aurem suam: aut membris istis corporeis determinatis finitus est. Omnino nihil horū cogitent humana phātasmatā: veritas est deus. Veritas nec quadra est: nec rotūda: nec longa. Ubiqu⁹ presens est: si cordis oculus ad eam pateat. Inclinat tamen aurem suam ad nos deus misericordiam deponens supra nos. Que maior misericordia: qd vt vnich suū daret nobis: non viuere nobiscum: sed mori pro nobis. Inclina ad me aurem tuam. **Accelera vt eximas me.** Exaudif. n. in hoc cū dicit: accelera. Ad hoc eñ positū verbū est: vt hoc totū qd nobis videt qd diu voluitur seculū intelligas punctum esse. Nō est diu quod habet extremū. Ab Adam vsq⁹ ad hodiernum diem peractū est: et multo vtiq⁹ plus peractum est qd restat peragendū. Si adhuc viueret Adam et hodie moreretur: quid ei prodesset tam diu esse: tam diu vixisse? Ergo celeritas

hec: quare: Quia trāsuolant tempora. Et quod tibi tardū est: in oculis dei breue est. Hā hanc celeritatē iste intellexerat in extasi: Accelerā vt eximas me. **E**sto mihi in deum p̄tectorē et in domū refugij: vt saluū me facias. Bonus refugij tu mihi esto deus: p̄tector: domus refugij. Aliqñ enī periclitor et volo fugere. Quo fugio: Ad quē locum tutus fugio: Ad quē mōtē: Ad quā speluncā: Ad quē tecta munita: Quā arce teneā: Quibus mur' ambigar: Quocūq; iero sequor me. Quicqđ enī vis potes fugere homo p̄ter conscientia tuā. Intra in domū tuā: requeſce in lecto tuo: intra in interiora: interius habere nihil potes quo fugias a conscientia tua si rodūt te peccata tua. Quia vero dixit: accelera vt eximas me: et in tua iusticia erue me: vt dimittas peccata mea: et edifices in me iusticia tuā: tu mihi eris dom' refugij: ad te cōfugio. Hā a te quo fugias: Irascitur tibi deus: q̄ fugis: Audi quid dicat in alio psalmo: timēs irā dei: Quo ibo a spū tuo: et quo a facie tua fugiā: Si ascēdero in celū tu ibi es: si descendero in infernum ades. Quocūq; iero: ibi te inueniam: et si irasceris: ultorem te inuenio: si placatus es: adiutorē. Nihil mihi ergo restat: nisi ad te fugere: non a te. Ut euadas hominē dominū quicūq; seru' es: fugis in ea loca vbi nō est dñs tu': vt euadas deū: fuge ad dñm. Hā nō ē quo fugias deū. Presto sunt oīa et nuda oīpotentis oculis. Tu ergo mihi inquit esto domus refugij. Hā si salu' nō fuero quō fugio: Sana me et fugio ad te. Hā si me nō sanas: ābulare non possuz: fugere quō poterō: Quo iret: quo fugeret si ābulare nō posset semiuu' in via sauciatus vulneribus latronū: Quē transiens sacerdos p̄terijt: trāsiens leuita p̄terijt: trāsiens samaritanus miserat' est: id ē ipse dñs q̄ miserat' est genus hūanuz. Samarites. n. custos interpretat: Et q̄s ē q̄ nos custodit si ille deserit: Merito cū iudei cōuiciātes dicerēt: nōnevez dicim' qz samaritan' es et demoniū habes: vnuz respuit: alterz amplexus est: Ego inq̄t demoniū nō habeo. Hō dixit: nō sū samaritanus: sic intelligi volēs nostrū se esse custodē. Miseratus ergo accessit: curauit: ad stabulū p̄duxit: impleuit circa eū misericordia. Ille iā potest ambulare: potest et fugere. Quo fugeret nisi ad deū: vbi fecit sibi domū refugij: Quia fortitudo mea et refu-

gium meuz es tu: et p̄pter nomen tuū dux mihi eris et enutries me. Non p̄pter meritū meū: sed p̄pter nomen tuū: vt tu glorificeris: nō quia ego dignus sū: dux mihi er' ne aberrē a te. Et enutries me: vt validius sim ad māducandū escas qua pascis angelos. Hic enī lacte nos nutrit: qui nobis celestē cibū p̄misit: et vsus est materna misericordia. Sicut enī mater lactans eandē escā cui sumende idoneus infans nō est: per carnē trāicit: et lac infundit. Hoc enī accipit puulus qđ acceptur' erat ad mensaz: sed qđ per carnē trāicitur p̄gruit paruulo. Sic dñs sapientia suā vt lac nobis faceret carne indutus venit ad nos. Ergo corp' christi loquit: Et enutries me. **E**t educes me de muscipula ista quā occultauerunt mihi. Hā passio significat: Educes me de muscipula ista quā occultauerunt mihi: nec sola illa passio est qua passus est dñs noster Iesus christus. Muscipulā suā diabolus tendit vsq; in finē: et ve illi qui in illā muscipulā cadit. Cadit autē omnis qui nō sperat in deū: qui nō dicit: In te dñe speraui nō confundar inefnū: Et in tua iusticia erue me et exime me. Extēta est et parata muscipula inimici. Posuit in muscipula errorez et terrorez: errozē quo illiciat: terrozē q̄ frangat et rapiat. Tu claude ianuā cupiditatis contra errorez: tu claude ianuam timoris contra terrorez: et educes de muscipula. Quiusmodi pugne exemplū ipse tibi imperator tuus: qui p̄pter te etiā temptari dignatus est in se demonstrauit. Et p̄mo temptatus est illecebris: quia tēptata est in illo ianuā cupiditatis: quādo eū temptauit diabolus dicēs: **B**ic lapidib' istis vt panes fiāt: Adora me et dabo tibi regna ista. **P**itte te deorsuz: qz scriptū est: Quia angelis suis mādauit de te: vt in manib' tollant te: ne quādo offendas ad lapidē pedem tuū: Omnia hec per illecebrā cupiditatis temptat. At vbi clausaz ianuaz inuenit cupiditatis: in eo qui tēptabatur p nobis: conuertit se ad temptandā ianuaz timoris: et preparauit illi passionez. Beniq; hoc dicit euangelista: Et cōsummata temptatione: diabolus recessit ab eo ad tempus. Quid est ad tempus: Tanq; rediturus et tēptaturus ianuā timoris: quia clausam inuenit ianuam cupiditatis. Totum ergo corpus christi temptatur vsq; in finem: Fratres mei: quādo iustuz est nescio

quid contra christianos mali: simul impin-
gebatur in hoc corpus totum impingebat.
Unde dictum est in psalmo: **T**anquam cumu-
barene mare impulsus sum ut caderem: et dominus
suscepit me. At ubi finita sunt illa que totum
corpus impingebat ut caderet: cepit tem-
ptatio esse per partes. **T**emptat corpus chris-
ti: una ecclesia non patitur persecutionem: alia
patitur. Non patitur furor imperatoris: et pati-
tur furor mali populi. Quante vastatio-
nes a plebibus? Quanta mala gesta sunt
ecclesie a malis christianis: ab eis qui cap-
ti sunt in illo retriaculo? **T**am multiplicati
sunt: ut premerent naues in piscatione illa domi-
ni ante passionem. Non ergo desunt pressure
temptationis. Nemo sibi dicat: non est tempus
temptationis. Qui sibi hoc dicit: paces sibi
permittit. Qui sibi pacem permittit: securus in
uadit. **T**otum ergo corpus christi dicat:
Educes me de muscipula ista quam occul-
tauerunt mihi: quia eductus est: et caput nostrum
de muscipula quam absconderunt illi: quibus
modo dicebat in euangelio: quia dicturi erant:
Hic est heres: venite occidamur eum: et nostra
erit hereditas: et in se sententiam dixerunt inter-
rogati: **Q**uid faciet ille paterfamilias co-
lonis malis: **M**alos male perdet: et vineam
suam locabit alijs agricolis. **Q**uid et illud:
non legistis: **L**apidem quem reprobauerunt edifi-
cantes: hic factus est in caput anguli: **Q**uid
est enim reprobauerunt edificantes: **H**oc autem
elegerunt extra vineam et occiderunt. **E**rgo
erutus est et ille: caput nostrum sursum est: li-
berum est. **H**ereamus illi per dilectionem ut me-
lius postea coaglutinemur ei per immortalita-
tem: et dicamur omnes: **E**duces me de mu-
scipula ista quam occultauerunt mihi. **Q**ui
tu es pector meus. **A**udiamus vo-
cem domini quam dixit in cruce. **I**n man-
tuas commendando spiritum meum: **E**rite
cum verba eius in euangelio: de isto psalmo
cognoscimus: ipsum hic locutum fuisse non
dubitemus. **H**abemus hoc in euangelio dic-
tum: **I**n manus tuas commendando spiritum me-
um: et inclinato capite reddidit spiritum. **N**on
sine causa voluit verba huius psalmi sua
esse: nisi ut te admoneret se locutum esse in
hoc psalmo: **I**psi hunc querere: cogita quomodo
in illo psalmo se queri voluit per susceptio-
ne matutina. **F**oderunt manus meas et pe-
des meos: dinumerauerunt omnia ossa mea.
Ipsi vero considerauerunt et conspexerunt me:
diuiserunt sibi vestimenta mea: et super ve-
stem meam miserunt sortem. **U**t te admoneret in

se hunc esse completum: in voce sua posuit caput
ipsius psalmi: **D**eus deus meus ut quid me de-
reliquisti: **E**t tunc vocem corporis in se transi-
guravit. **N**on enim unicuique suum pater aliquando
dereliquit. **R**edemisti me domine
Deus veritatis. **F**aciens quod promissisti: non
fallens in pollitatione sua deus veritatis.
Odisti obseruantes vanitatem: su-
peruacue. **Q**uis obseruat vanitatem: **Q**ui
timendo mori mentitur. **T**imendo enim mori me-
ntitur: et moritur antequam moriatur: qui ideo me-
ntebatur ut viveret. **M**entiri vis ne moriaris:
et mentiris et morieris: et cum vitas unam mortem
quam differre poteris: auferre non poteris: in-
cides in duas: ut prius moriar in anima: po-
stea in corpore moriar. **U**nde hoc nisi ob-
seruando vanitatem: **Q**uia dulcis est tibi tra-
siens dies: quia dulcia sunt tibi volantia tem-
pora: unde nihil tenes: et insuper tu teneris.
Odisti obseruantes vanitatem superuacue.
Ego autem: **Q**ui non obseruo vanitatem.
In domino speraui: **S**peras in pecunia: ob-
seruans vanitatem: speras in honore et in bli-
mitate aliqui potestatis huius anime: obseruas vanita-
tem. **S**peras in aliquo amico potente: obseruas
vanitatem. **I**n his omnibus cum speras: aut tu
expiras: et ea hic dimittis: aut cum viuas omnia
pereunt: et in spe tua deficiis. **H**anc vanitatem
commendat **E**saïas dicens: **O**mnis caro fe-
nit: et omnis gloria eius quasi flos feni. **A**ruit fe-
nit: et flos eius decidit: verbum autem domini
manet in eternum. **E**go autem non quomodo illi
qui sperant in vanitates: et qui obseruant
vanitates: sed in domino speraui: qui non
est vanitas. **E**xultabo et iocundabor
in tua misericordia. **N**on in mea iusti-
cia. **Q**uia respexisti humilitates
meas: saluam fecisti de necessitatibus
animam meam. **N**ec conclusisti me
in manus inimici. **Q**ue sunt necessi-
tates: unde saluam volumus fieri animam no-
stram: **Q**uis has enumeret: **Q**uis digne
eraggeret: **Q**uis congrue vitandas fugien-
dasque comedet: **P**rimo in genere humano
dura necessitas: nescire cor alterius: male sen-
tire plerumque de amico fideli: bene sen-
tire plerumque de amico infideli. **D**ura ne-
cessitas. **E**t quid facis ut corda inspicias:
Quem oculum affers: infirma et plangenda
mortalitas: **Q**uid facis ut videas bodie
cor fratris tui: **N**on habes quid facias:
Alia maior necessitas: nec tuum vides qua-
le erit cras. **Q**uid iam dicam de neces-
sitatibus ipsius mortalitatis: **M**ori neces-

se est: et nemo vult. Nemo vult quod neces-
se est. Nemo vult quod erit velis nolis. Bona
necessitas nolle quod non potest evitari. Nam
si fieri posset: nollemus utique mori. Et effici
quidem angeli vellemus: sed commutatione
quadam non morte: sicut dicit Apostolus:
Edificationem habemus ex deo: domum non ma-
nufactam eternam in celis. Etenim in hoc in-
gemiscimus habitaculum nostrum quod de celo
est superindui cupientes: si tamen induti et
non nudi inveniamur. Etenim quid sumus in
hac habitatione ingemiscimus gravati: in
quo nolumus expoliari: sed supuesturi: ut ab-
sorbeatur mortale a vita. Volumus pue-
nire ad regnum dei: sed per mortem nolumus.
Et tamen dicit tibi necessitas: hac venies: hac
venire dubitas homo: cum hac ad te vene-
rit deus. Que sunt etiam necessitates vincen-
darum vetustissimarum cupiditatum: et anno-
sarum malarum consuetudinum. Incere consue-
tudines dura pugna: nosti. Elides quod ma-
le facias: quod detestabiliter: quod infelicer: et
faci tamen. Fecisti heri: facturus es hodie.
Si sic tibi displicet cum disputo: quomodo di-
splicet tibi cum cogitas. Et tamen factus es
hoc. Unde raperis. Quis te captivum tra-
hit. An illa lex in membris tuis repugnans le-
gi mentis tue. Clama ergo: Infelix ego ho-
mo: quis me liberabit de corpore mortis hu-
ius. Gratia dei per Jesum Christum dominum
nostrum. Et impletur in te quod modo diximus:
Ego autem in domino speravi: exultabo et iocun-
dabor in tua misericordia: quia respexisti hu-
militatem meam: salutem fecisti de necessitatibus
animam meam. Unde enim facta est salua de ne-
cessitatibus anima tua: nisi quia respecta est
humilitas tua. Nisi prius humiliarer non te
exaudiret: qui te a necessitatibus liberaret.
Humiliatus est qui dixit: Infelix ego ho-
mo: quod me liberabit de corpore mortis huius.
Non sunt humiliati qui ignorantes dei iusti-
ciam et suam volentes constituere: iusticie dei non
sunt subiecti. **Nec conclusisti me in**
manus inimici: Non vicin tui: non com-
possessoris tui: non eius cum quo militasti et
cum lefisti: aut forte in tua civitate iniuriam ei
fecisti. Isti enim tales sunt: per quibus orare
debemus. Alium habemus inimicum: diabolum
serpentem antiquum. Omnes morietes si be-
ne moriamur: ab eius manibus liberamur.
Quicumque enim male moriuntur: in suis iniqui-
tatibus: in eius manibus concluduntur: ut
cum illo in fine damnentur. Liberet ergo nos
dominus deus noster: de manu inimici no-

stri. Ille enim nos per cupiditates nostras
vult capere. Cupiditates autem nostre quoniam vali-
de sunt: et eis quando servimus: necessita-
tes vocantur. Liberante autem deo animam no-
stram de necessitatibus nostris: quid erit quod
in nobis teneat inimicus: ut concludamur
in manus eius. **Statuisti in loco spa-**
cioso pedes meos. Lente angusta via
est: laborati angusta est: amati lata est. Ea-
dem quod angusta est: lata fit. In spacio-
so dicit posuisti pedes meos: ne angustati pe-
des mei irent in se: et incurrerem in se deice-
rent me. Ergo quod ait: posuisti in spacio-
so pedes meos: plane fecisti mihi facile iusti-
ciam: que mihi erat aliquando difficilis. Hoc est
posuisti in spacio-
so pedes meos: Misere-
re mei domine quoniam tribulor: tristatus est in ira
oculus meus: anima mea: et venter meus: quoniam
defecit in dolore vita mea et anni mei in ge-
mitibus. Sufficiat caritati vestre: adiuva
te domino: fortassis implebimus debitum: ut et
psalmo pacto perficamur.

Sermo secundus de medio eiusdem psalmi.

A reliqui psalmi nostra reuertat inten-
tio: et nos ipsos agnoscamus in ver-
bis prophetarum. Quoniam si nos inspexerimus
in tempe tribulationis: gaudebimus in tem-
pore retributionis. Commendaveram carita-
ti vestre cum primas partes huius psalmi ex-
ponerem: quod Christus loquatur: et quod sit
accipiens Christus totus cum capite et cor-
pore: non tacueram. Testimoniis etiam scriptura-
rum: quantum mihi videtur satis idoneis lucule-
tisque firmaveram: ita ut omnino dubitari non
possit Christum esse caput et corpus: sponsus
et sponsam: filium dei et ecclesiam: filium dei fac-
tum filium hominis propter nos: ut filios hominum
faceret filios dei. Atque ita essent duo in car-
nevina in sacramento magno: quia agnoscun-
tur duo in prophetis in voce una. Gratula-
tio superius expressa est ipsius dicentis: Re-
spexisti humilitatem meam: salutem fecisti de ne-
cessitatibus animam meam: nec conclusisti me in
manus inimici: statuisti in loco spacio-
so pedes meos. Gratulatio est liberati hominis
a tribulatione: liberatorum membrorum Christi
ab afflictione et insidiis. Et rursus dicit:
Miserere mei domine quoniam tri-
bulo: In tribulatione utique angustia est.
Quomodo ergo posuisti in spacio-
so pedes meos: si adhuc tribulatur. Quomodo in
spacio-
so sunt pedes. An forte una quidem
vox est: quia unum quidem corpus: sed
in aliquibus membris spacium sentitur:

in aliquibus angustia: id est alij sentiunt facilitatē iusticie: alij laborāt in tribulatione. **Nā** si nō alia mēbra illud: alia aliō paterent: nō diceret **Ap̄ls**: Si patit̄ vnū mēbrū: cōpatiuntur omnia mēbra. et si glorificatur vnū mēbrū: pgaudent omnia membra. Aliq̄ eccl̄ie (verbi gratia) pacē habēt: aliq̄ in tribulatione sunt. In istis q̄ pacē habent: in spacio sunt pedes: ille q̄ in tribulatione sūt angustias patiunt̄. Sed et istos cōtristat illoꝝ tribulatio: et illos pax istoz̄ p̄solatur. Sic est eī vnū corpus vt nō sit discissio: nō aut̄ facit discissionē nisi dissensio. Caritas aut̄ cōpagē facit: cōpages cōplectit̄ vnitatē: vnitās seruāt caritatē: caritas puenit ad claritatē. Bicat q̄ ex q̄busdā mēbris: **Miserere mei dñe qm̄ tribulor.** **Cōturbat̄ ē in ira oculus me⁹: aīa mea et veter me⁹.** Querim⁹ vñ sit ista tribulatio: qm̄ liberat̄ paulo ante gaudere videbat̄ iusticia quadā infusa sibi largiēte dono dei: et inde facto spacio pedib⁹ suis in latitudine caritatē. Vñ q̄ ista existit tribulatio: nisi forte ex illo qd̄ dñs dicit: **Qm̄ abundauit iniquitas: refrigescet caritas multoz̄.** Primo eī cōmēdata paucitate sc̄torū: tanq̄ missis retibus: multiplicata est eccl̄ia: et capti sunt innumerabiles: de quibus p̄dictū erat: **Annūciaui et locut⁹ sum: multiplicati sunt sup̄ numer⁹: Qui etiā nauigia p̄merent: et retia rūperent: sicut est positū in illa p̄ma piscatione ante passionem dñi.** Ex his igitur multitudinib⁹ exaggeratis: quib⁹ p̄ pascha sic reficiunt̄ eccl̄ie: vt turbas ipoz̄ parietū recuset̄ āgustia. Quo mō autē nō tribuletur iste de hac multitudine: qm̄ videt ipsos implere theatra et amphitheatra: q̄ paulo ante eccl̄ias impleuerūt: ipsos in neq̄cijs q̄ paulo ante in laudib⁹ dei: ipsos blasp̄mare deū: qui respōdebāt amē deo. **Permaneāt: duret: nō deficiat etiā in multitudine copiosa iniquoz̄: qz nec granū deficit in multitudine paleaz̄ quousq̄ post v̄ntilationē mittat̄ in horreū: et ibi sit in societate sanctorū: ne turbulēti aliqd̄ puluerē patiat̄.** **Perduret ergo: q̄a et dñs cū dixisset: Qm̄ abundauit iniquitas: refrigescet caritas multoz̄: ne p̄nūciata ista abundantia iniquitatis: labaret̄ nutaretq̄ pedes nostri: p̄tinuo s̄biēcit: qd̄ fideles erigeret: quod cōsolaretur: atq̄ firmaret dīcēs: Qui pseuerauerit vsq̄ in finez: hic saluus erit.** Attende itaq̄ istū quantū mibi videatur in hac tribulatione constitutū: quādo

quidē positus in tribulatione quasi dolere deberet. Tribulatio eī dolorē habet congruū: iratum se dicit in tribulatione: et ait: **Miserere mei domine: qm̄ tribulor: cōturbatus est in ira oculus me⁹.** Si tribularis: quare irasceris? Irascitur iste peccatis alienis. Quis nō irascatur videns homines cōfidentes ore deum: negātes morib⁹? Quis nō irascatur vidēs hoīes seculo verbis et nō factis renūciantes? Quis est qui nō irascatur videns fratres insidiātes fratribus: fidē nō seruātes osculo: qd̄ infigūt in sacramētis dei? Et quis enumeret omnia quibus irascit̄ corpus christi: quod in tus viuit in spiritu christi: qd̄ genuit tanq̄ granū inter paleas? Uix eī apparent isti qui sic gemit: qui sic irascunt: quō vix apparent grana quādo area tritatur. Qui nescit quāte spice misse sint: putat totū paleā esse: et ex hoc qd̄ totū palea putat: inde magna massa purgabitur. In his ergo nō apparētib⁹ et gementib⁹ qui irascitur dicit alio loco: **Zel⁹ dom⁹ tue cōmēdit me.** Bicit et alibi: quādo quidē videt multos mala facientes: **Tediū detinuit me a p̄ctoribus relinquentibus legē tuā.** Bicit et alio loco: **Vidi insensatos et tabescebā.** Hec aut̄ ira metuēda est: ne tanta sit vt in odiū vertat̄. Ira eī nondū est odiū. **Nā** irasceris filio et nō odisti filium: ei seruas hereditatē qui te sentit iratū: et ad hoc irasceris ne perdat qd̄ ei seruaueris: male euadēs morib⁹ prauis. Ergo ira nō est odiū: nō dūz odimus eos quib⁹ irascimur: sed ista ira si māserit et nō cito euulsa fuerit: crescit et fit odiū. **Nō** vt recēs ira euelleret: et in odiū nō p̄uertet: hoc nos docet sc̄ptura dīcēs: **Nō occidat sol sup̄ iracundiā v̄ram.** Inuenis aut̄ aliqui fratrē odio hñtē: et rephendit irascētē: in illo est odiū: et in alio culpā irā. Ipse habet trabē in oculo suo: et rephendit festucam in oculo fratris sui. Sed festuca ista et furculus nisi cito euellatur: trabes futura est. Ergo nō ait: **Extinctus est oculus me⁹** p̄ ira: sed turbatus. **Nā** et si extinguitur: iam odiū est: nō ira. Et vide qz extinctus est. Hinc ait **Joānes**: Qui odit fratrē suū: in tenebris est vsq̄ adhuc. Anteq̄ q̄ eatur in tenebris cōturbatur oculus in ira. Sed cauendū est ne ira vertatur in odiū: et oculus extinguatur. Hoc aut̄ animaduertat vnusquisq̄ qui in pace: hoc ē in christo q̄ pacē dei cōmendauit vocatus est: et in cuius natiuitate summa pax per angelū nū-

data est hoibus si p aliqua parua vel magna causa in odiu pruperit: nullā societatē cū pace: hoc ē christo habere poterit: nī si p dignā emēdationē penitentie. Sequit̃ ḡ iste z dicit: **Turbat̃ est p̃ ira oculus me⁹ aia mea z venter me⁹: hoc ē turbata sūt interiora mea.** Ventrē p interiorib⁹ posuit. Aliqñ enī iniqs z puerb⁹ z a lege deuianb⁹ z male viuētib⁹ irasci lz clamare nō lz. Cū irascimur z clamare nō possum⁹: interiora nostra turbātur. Tanta est enī aliqñ puerilitas vt nec corripī possit. // **Quia defecit in dolore vita mea: z anni mei in gemitibus.** Defecit inquit in dolore vita mea. Bicit Apl⁹: Nunc viuimus si vos statis in dño. Quicūq; pfecti sunt ex euāgelio: z grā dei: nō hic viuūt nisi ppter alios. Nā vita eoz in hoc seculo eis nō est necessaria. Sed qz dispēsatio eoz alijs necessaria est: sit in eis qd ait idē Apl⁹: p̃cupiscentiā habens dissolui z esse cū christo: Multo enī magis optimū: manere aut in carne necessariū ppter vos. Qñ aut videt homo ex dispositione sua: ex laborib⁹ suis: ex predicatione sua non p̃ficere hoies: infirmat in egestate vita hominis. Vere miserabilis egestas z fames: qñ quidē eos qd dño lucramur: quodā mō manducat ecclesia. Quid ē manducat: In corpus suū traiecit. Quicqd enī manducamus in corpus nostrū traiecimur. Hoc agit ecclia p sanctos: Esurit quos lucrari vult: z quos lucrata fuerit aliquo mō manducat quodā mō. Qui⁹ psonā gerebat Petrus: qñ ei de celo submissus est discus: plen⁹ oibus aialibus quadrupedib⁹: reptilibus: z volatilibus: quib⁹ generib⁹ oēs gētes significant. Pre figurabat dñs ecclesiā: qd omnes gentes erat trāsuoratura: z in corpus suū cōuersura: z ait Petro: macta z manduca. Ecclesia: hoc ē Petre: qz sup hanc petrā edificato ecclia meā: macta z māduca. Pu⁹ macta: z sic māduca. Occide qd sūt: z fac qd es. Cū ergo p̃dicat euāgelii: z videt qui p̃dicat nō p̃ficere hoies: quare nō clamat: qñ defecit in dolore vita mea: z anni mei in gemitib⁹. // **Infirmatus est in egestate vigor me⁹: z ossa mea co-turbata sunt.** Anni nostri isti qd hic ducimus in gemitib⁹ sunt. Tñ: Quia abundauit iniquitas: refrigescit caritas multorū. In gemitib⁹ nō in clavis vocibus. Qñ videt ecclia multos in puerlū ire: gemit⁹ suos deuorat apud se: vt dicat deo: Gemit⁹

meus nō est absconditus a te: In alio psalmo dicitur. Sed congruit huic z hoc dicere: gemitus me⁹ z si abscondit⁹ est ab hoibus: a te nō est absconditus. Infirmat⁹ est in egestate vigor me⁹: z ossa mea: co-turbata sunt. De hac egestate sup diximus. Ossa vero fortes intelligunt eccle: qui etiā si nō co-turbantur psecutionib⁹ alienoz: co-turbantur tñ iniquitatibus fratru. // **Sup oēs inimicos meos factus sum opprobriū z vicini meiis inimic⁹: z timor notis meis.** Sup oēs inimicos meos factus sum opprobriū. Qui sūt inimici ecclesie: pagani: iudei: oibus peius viuūt mali christiani. Vis videre qd oibus prius viuūt mali christiani: Be talib⁹ dicit p̃p̃ta Ezechiel: qā cōperantur sarmētis inunlib⁹: Pone paganos ligna eē siluatica extra ecclesiā: adhuc p̃t inde fieri aliqd quō de lignis fabrilib⁹ est lignū fabro aptū: z si adhuc nodosū z curuū z corticosus: tñ qd doletur: ascietur: deplanef. z possit venire ad aliquā fabricā vsus hūani. De sarmētis aut p̃cisīs fabri nihil facere possunt: ignis ea solus expectat. Attēdite fratres: cū siluatico ligno vbiq; p̃ponat sarmētū manens in vite: qz sarmētū dat fructū: illud lignū nō dat fructū: p̃ciso tñ sarmēto de vite si cōparetur lignū siluaticū: intelligit̃ esse melius: qz de illo faber aliqd facere potest: hoc aut si querit: nisi q̃ foco ministrat. Attendens itaq; multitudinē male viuētiū in ecclia: sup oēs inquit inimicos meos fact⁹ sum opprobriū. Prius inquit viuūt mali in sarmēti meiis: qd qui ad illa nunq; accesserūt. Latine aperte cur nō dicam⁹: vel qñ psalmus exponim⁹: Et si alijs forte temporib⁹ dicere nō audem⁹: saltem necessitas exponēdi habeat libertatē corripēdi. Sup oēs inquit inimicos meos fact⁹ sum opprobriū. Be talib⁹ dicit apl⁹ Petrus: Facta sūt illis posteriora: deteriora prioribus. Melius enī erat illis nō cognoscere viā iusticie: qd cognoscētib⁹ retroz sū reflecti a tradito sibi sancto mādato. Cū dic: melius erat illis nō cognoscere viam iusticie: nōne iudicauit meliores esse inimicos forl positos: qd intus male viuētes: quib⁹ p̃mitur z grauaf ecclia: Melius inq̃t illis erat nō cognoscere viā iusticie: qd cognoscētib⁹ retroz sū reflecti a tradito sibi sancto mādato. Beniq; vide qd horribili rei eos cōparauit. Cōtigit illis res veri puerbij: Lanis reuersus ad suū vomitum. Istis itaq;

talib⁹ cū sint plene ecclesie: nōne veraciter illic dicūt pauci: imo ex paucor⁹ voce ipsa ecclesia: sup oēs inimicos meos fact⁹ sum opprobriū: et vicinis meis nimū: et timor notis meis: **U**icinis meis nimū opprobriū fact⁹ sum: id est qui mibi iam appropinquabāt vt crederēt: hoc ē vicini mei nimū deterriti sunt: mala vita malor⁹ et falso rum christianorū. **N**ō multos enī putat: fratres mei velle esse christianos: et offēdi malis moribus christianor⁹. **I**psi sūt vicini q̄ iam appropinquabāt: et nimū opprobriū illis vili sum⁹. **T**imor fact⁹ sū notis meis. **T**imor inquit fact⁹ sū notis meis: **Q**uia cū videt homo multos male viuentes: et de quibus bene sperabat: in multis malefactis inuētos: timēt ne tales sūt oēs quos putabat bonos: et veniunt in suspicionem malā ppe omnes boni. **Q**ualis vir: **Q**uō cecidit: **Q**uō inuētus est in illa turpitudine: in illo scelere: in illo facto malo: **P**utaf ne tales sūt oēs: **H**oc est timor notis meis: vtz ipsis quibus noti sum⁹: plerūq; i dubiū veniamus. **E**t nisi te psoletur qd es: si aliquid es: non credis esse alterū talē. **C**ōsolatur hominē qualiscūq; psciētia: vt dicat sibi homo qui bene viuit: **T**u qui nō vereris: ne tales sint omēs: tu talis es. **R**espondet psciētia tua: nō sūz. **E**rgo si tu talis nō es: solus es. **E**lide ne peior sit ista superbia: q̄ illa nequicia. **N**oli solū te dicere. **N**ā et **M**elias aliqui tedio multitudinis impior⁹ ait: **P**rophetas tuos occiderunt: altaria tua suffoderūt: et ego relict⁹ sū sol⁹: et querūt animā meā. **S**ed quid dic illi responsū diuinū: **R**eliqui mibi septē milia viroz: qui nō curauerunt gentia ante **B**aal. **A**rgo fratres inter hec scādala vnū est remediū: ne male sentias de fratre tuo. **H**umiliter esto qd vis eū esse: et nō putab eū esse qd nō es. **S**ed tñ sit etiā notū timor etiam expertis. **Q**ui videbāt me foras fugerunt a me: **I**gnoscedū esset si foras fugissent a me: q̄ nō videbāt me: etiā q̄ videbāt me foras fugerūt a me. **S**z si qui me nō videbāt: foras fugerūt a me: nec dicē dū ē foras fugerūt: qz int⁹ nō fuerūt. **S**i int⁹ fuisset: vidissent me: id ē cognouissent corpus christi: cognouissent mēbra christi: cognouissent vnitatē christi. **I**llud est magis gemēdū: illud omnino itolerabile: qz multi q̄ videbāt me foras fugerūt a me: id est q̄ cognouerūt quid eēt ecclesia: exierūt foras et hereses et scismata ptra ecclesiaz fecerunt.

Hodie hoīem inuenis (verbi gratia) natū in pte Bonati: nescit qd sit ecclesia: vbi natus est b tenet: nō illi euellis p̄suetudinem quā suxit cū lacte nutricis. **I**llū da qui voluit quonidie i scripturis: qui legit: qui predicat. **I**ta ne tādē nō ibi videt: **P**ostula a me et dabo tibi gentes hereditatē tuā et possessionē tuā ternios fre. **N**ō ibi videt: **C**ōmemorabunt et cōuertent ad dñm vniuersi fines terre: et adorabūt i conspectu eius vniuersę patrię gentiū. **S**i vides ibi totius orbis vnitatē: quid foras fugis: vt nō solū ipse patiaris: verū et alijs facias cecitatez. **Q**ui videbāt me: id est qui nouerāt qd sit ecclesia: qui etiā in scripturis intuebāt: foras fugerūt a me. **P**utatis enī fratres mei quia illi oēs qui fecerūt hereses p loca et ptes nō nouerāt in scripturis dei: quia ecclesia nō est p̄dicata nisi toto terrarū orbe diffusa. **E**lere dico caritati vestre: certe omēs christiani sum⁹: vt christiani oēs dicimur: et omēs christi signo signamur. **O**bscurius dixerūt pphete de christo q̄ ē ecclesia: puto p̄pterea quia videbāt in spū contra ecclesiam hoīes facturos esse p̄tulas: et de christo nō tantā litē habituros: de ecclesia magnas p̄tentiones excitaturos. **I**deo illud vñ maiores lites future erāt: plan⁹ p̄dicatū et aptius p̄phetatū est: vt ad iudiciū illis valeat: qui viderūt et foras fugerūt. **E**xempli gratia: vnū cōmemorabo: **A**braam pater noster fuit: nō p̄pter p̄paginem carnis: sed p̄pter imitationē fidei. **I**ustus et placēs deo: p̄ fidē suscepit filiū sibi p̄misum. **I**saac de Sara sterili vxore sua in senectute sua: iussus est imolare deo eundē filiū: nec dubitauit: nec disceptauit: nec d iussu dei disputauit: nec malū putauit qd iubere optim⁹ potuit. **B**uxit filiū suū ad imolandū: imposuit ei ligna sacrificij: puenit ad locū: erexit dexterā vt p̄cuteret: eo prohibēte deposuit quo iubente leuauerat. **Q**ui obtēperauerat vt ferret: obtemperauit vt p̄ceret: vbiq; obediēs: nusq; tumid⁹. **E**t tñ impleret sacrificiū et sine sanguine nō discederet: inuētus est aries herēs i vepre cornib⁹: ipse imolat⁹ est: pactū ē sacrificij. **Q**uere quid sit: **F**igura est christi inuoluta sacramētis. **B**eniq; vt videat discutit: vt videat p̄tractat: vt qd inuolutū ē: euoluatur. **I**saac tāq; fili⁹ vnic⁹ dilect⁹ figurā habens filij dei: portās ligna sibi: quō christ⁹ crucem portauit. **I**lle postremo ipse aries christū significauit. **Q**uid ē enī herere cor

nibus: nisi quodammodo crucifigi. Figura est ista de christo. continuo predicanda erat ecclesia: prun-
ciato capite: pruniciandū erat et corp⁹. **Ce-**
pit spūs dei: cepit de⁹ ad Abrahā predicare
velle ecclesiam et tulit figurā: christū figura-
te predicabat: ecclesiaz apte predicauit. **Aut** em
ad Abrahā: **Qm̄** obaudisti vocē meaz et
nō pepercisti filio tuo dilecto ppter me: te
necicēs bñdicā te: et implendo implebo se
mē tuū sic stellas celi: et arenā maris. et bene-
dicent in semine tuo oēs gētes terre. **Et** pe-
ne ubiqz christ⁹ i aliquo inuoluto sacramē-
to predicatus ē a pphetis: ecclesia apte: vt vi-
derēt illā: et q futuri erāt ptra illā. et implere
tur i eis ista nequicia quā pdixit ps. **Qui**
videbant me foras fugerūt a me. **Ex** nob
exierūt: s nō erāt ex nobis. **Hoc** Apłs Jo-
hannes de illis dixit. **Oblitus sū tāqz**
mortu⁹ a corde. **Oblit⁹** sum: in obliuio-
nem veni: obliti sūt me illi q videbant me.
Obliti sūt mei: et sic mei obliti sūt tāqz mor-
tuus fuerim a corde ipoz. **Oblit⁹** sum tāqz
mortu⁹ a corde. **Factus sū tāqz vas**
pditū: **Quid** ē b: **Fact⁹** sum tāqz vas p-
ditū: Laborabat iste et nulli pderat: vidit
se vas esse et nulli pdesse et se tāqz vas pdi-
tū dicit. **Qm̄** audiui vituperatione
multoz accoletū i circuitu. **Adul-**
ti accolūt in circuitu meo: et repbēdūt me qti
die. **Quāta** mala dicūt in malos christia-
nos: q maledicta pueniūt ad oēs christia-
nos: **Nūquid** em̄ dicit: q maledicit: aut q
repbēdit christiāos: ecce qd faciūt n̄ boni
christiani: **Sz** ecce q faciūt christiani: non
sepat: nō discernit. **Illi** tñ ista dicūt q acco-
lūt in circuitu: id est circueūt: et nō intrans.
Quare circueunt et nō intrāt: **Quia** rotaz
tpis amāt. **Nō** intrāt ad veritatem: qz non
amant eternitatem: tpalibus dediti tanqz
rote pstricti: de quib⁹ alibi dī: **Pone** prin-
cipel eoz vt rotā: et alibi: **In** circuitu impū
ambulāt. **Bū** cōgregarent ipsi sūt
aduersū me: vt acciperet aīaz meā
psiliati sunt. **Quid** est vt accipient ani-
mam meam psiliati sūt: **Ut** pferirem pra-
uitatibus eoz. **Illis** em̄ qui maledicūt:
et non intrāt parum est: quia non intrans:
et efcere hinc volūt vitupando. **Si** eice-
rint te de ecclesia: acceperūt aīam tuā: id est
tenuerunt conscientiam tuā: et cris in cir-
citu tuo: nō in māsioe. **Ego** aut inter bec
opprobria: inter b scādala: inter bec ma-
la: int istas seductiōes: foris imq̄tates: et p-
ueritates int: cū attēderē hoīes iustos: et

qrerē q̄s imitaret: et deesset: **Quid** fecit: qd
psiliū inuenit: **Ego** aut in te speraui
dñe: **Nihil** salubrē: nihil securius. **Vo-**
lebas imitari nescio quē: iuenisti illū nō bo-
nū. **Tolle** imitationē hāc. **Aliū** q̄sisti: ne-
scio qd displicuit tibi. **Tertium** q̄sisti: et ipse
nō placuit: **Nūquid** q̄ et ille displicuit:
et tu peribis: **Tolle** ab hoīe spem: qz ma-
ledictus oīs q spem suā ponit in hoīe. **Si**
attēdas ad hūc hoīem et eū queris imitari
et ex illo pēdere: adhuc lacte vis nutrirī: et
fies māmotrept⁹: q̄les dicūt pueri qui diu
sugūt qd nō decet. **Etenī** lacte vti tanqz p
carnē velle sibi cibū trāsci: b idē ē p hoīez
viuere. **Idoneus** esto ad mensaz: inde ca-
pevñ ille cepit. aut fortasse nō cepit. **Fortē**
vtiliter et in malū incidisti quē bonū puta-
sti: vt in vberē q̄si materno amaritudinez
inuenires: et ea offensiōe repellereris: et ad
cibū validiorē iutareris. **Faciūt** em̄ b nu-
trices māmotrept⁹ vt aliqua amara ponāt
in papillis suis: quib⁹ offēsi puuli ab vbe-
re resiliāt et ad mēfaz inbient. **Ergo** dicat:
ego aut in te speraui dñe. **Dixi** tu es de-
us meus. **Tu** es deus me⁹: recedat Bo-
natus: recedat **Cecilianus**: nec ille nec iste
me⁹ deus est: **Nō** ad hoīs nomē ambulo:
xpī nomē teneo. **Ip̄m** Paulū audi dicen-
tem. **Nūquid** Paul⁹ p vobis crucif⁹ est:
aut in noīe Pauli baptizati estis? **Perisē**
si essem de pte Pauli: quō nō pereō si fue-
ro d pte Bonati. **Proius** recedāt huma-
na noīa: hūana crimia: hūana signēta **In**
te dñe speraui: dixi tu es de⁹ me⁹. **Non** hō
quisqz: s tu es deus meus. **Un⁹** deficit: vn⁹
pficit: de⁹ me⁹ nō deficit neqz pficit. **Nec**
habet quo pficiat pfect⁹: nec habz vn⁹ de-
ficiat etern⁹. **Dixi** dñō de⁹ me⁹ es tu. **In**
manibus tuis sortes mee. **Nō** i ma-
nib⁹ hoīm: s in manib⁹ tuis. **Que** sūt iste
sortes: **Quare** sortes: **Audito** noīe sortū:
nō debem⁹ sortilegos qrere. **Sors** enī nō
aliqd mali est: s res ē in dubitatiōe hūana
diuinā indicās volūtātē. **Nā** et sortes mi-
serunt apłi: qñ Judas tradito dñō perijt.
Et sic de illo scriptū ē: absit in locū suū: ce-
pit queri q̄s in loco eius ordinaret. **Electi**
sunt duo iudicio hūano: et elect⁹ de duob⁹
vn⁹ iudicio diuino. **De** duob⁹ pfult⁹ ē de⁹
quē nā ipoz esse vellet: et cecidit fors super
Matthiā. **Quid** igit est in manib⁹ tuis sor-
tes mee: **Fortē** dixi q̄stū ego existimo: gra-
tiam qua saluati sum⁹. **Quare** sortis noīe
appellat gratiā dei: **Quia** in sorte nō ē ele-

ctio si voluntas dei. Nam ubi dicit: iste facit: iste si facit: merita considerant: et ubi merita considerant electio est: non fors. Quia autem deus nulla merita nostra invenit: sorte voluntatis sue nos saluos fecit: quia voluit: non quia digni fuimus. Hec est fors. Adhuc tunica illa domini desuper texta quae significat caritatem eternitatem: cum diuidi a persecutoribus non posset: fors super eam missa est: ad quos pervenit: eos significavit quae videntur ad sortem pervenire scilicet. Gratia salui facti estis per fidem autem apostoli. Gratia salui facti estis per fidem: et hoc non ex vobis. Ubi de sorte et hoc non ex vobis sed dei donum est: non ex operibus quasi vos habueritis ut ad hoc accedere digni essetis: non ex operibus ne forte quis extollatur. Ipsi enim sumus signum tuum: creati in christo Iesu in operibus bonis. Hec quodammodo fors occulta est: voluntas dei in humano genere fors est: fors veniens de dei occulta voluntate: apud quem non est iniquitas. Non enim ille personas accipit: sed occulta illi iusticia tibi fors est. Attendat itaque caritas vestra: videte hoc ipsum quemamodum firmetur ab apostolo Petro: cum summo ille magus baptizaret a philippo: adhereret ei: credens miraculis divinis factis in conspectu suo: Venerunt apostoli ad samariam ubi crediderat etiam ipse magister ubi fuit baptizatus: et imposuerunt apostoli manum hominibus baptizatis: et acceperunt spiritum sanctum: et ceperunt linguis loqui. Admiratur est ille et obstupescit tanto divino miraculo: quod ad impositionem humanarum manuum venit spiritus sanctus et implevit homines: et desideravit istam: non gratiam sed potentiam: non vult liberaretur sed vult extolleretur. At ubi desideravit hoc: et implevit superbia cor eius et diabolica impietas et celsitudo deiecit eum: ait apostolus: Quanta vult pecunia a me accipere: ut et ad meam impositionem manuum accipiant homines spiritum sanctum. Qui querebat secularia: qui in circuitu accolebat: pecunia putavit posse se emere donum dei. Qui se putavit pecunia comparare spiritum sanctum: etiam apostolos avaros arbitrat est: sic erat ipse impius et superbus. Continuo petrus: pecunia tua inquit tecum sit in perditionem: quia existimasti donum dei pecunia comparari. Non est tibi pars neque fors in fide hac: id est non pertinet ad istam gratiam quam gratis omnes accepimus qui pecunia te putas emere quod gratis datur. Ex eo autem quod gratis datur: fors vocatur. Non est tibi fors neque per fide hac. Ista dixit: ne expauescerem quod ait: In manibus tuis sortes mee. Quae sunt enim sortes: Hereditas ecclesie.

Quousque est hereditas ecclesie: Inter quos fines: Quousque ad omnes fines. Dabo tibi gentes hereditatem tuam: et possessionem tuam fines terre. Non mihi ergo permittat homo nescio quam particulam de me in manibus tuis sortes mee. Ita sufficiat caritati vestre: quod restat in nomine domini crastina die ipso adiuvante reddemus.

Sermo. iii. de fine eiusdem psalmi.

Quod de psalmo restat vult duos quia sermones habuimus: aliquantum est amplius quam tertia psalmus: et videmus nobis hodie debitum esse complendum. Ubi peto caritatem vestram ut libenter audiat nos. In verbis enim et planioribus non est imitari necesse: ut ea nos teneant: quia est necessitas exponendi. Multa enim sunt animis fidelium sponte occurrentia: multa quae brevi admonitione operum habent: quedam vero et ea rariores quibus insudandum est ut possint intelligi. Ut ergo tempus sufficiat viris et nostris et vestris: videte quae apta sunt hec. Et nobiscum potius agnoscite: et in his nobiscum deum laudate. Et si orat psalmus: orate. Et si gemit: gemit. Et si gratulatur: gaudete. Et si sperat: sperate. Et si timet timeate. Omnia enim quae hic scripta sunt: speculum nostrum sunt.

Erueme de manibus inimicorum meorum: et a persecutoribus meis. Bicornium: unusquisque de inimicis suis dicat hoc. Bonum est enim et orare debemus ut nos deus eruat de manibus inimicorum nostrorum. Sed intelligendi sunt inimici per quibus orandum sit: et per quos orandum sit. Inimici homines qualescumque fuerint non sunt odio habendi: ne cum odio malus quem patitur malus: sint duo mali. Diligat bonus: et quem patitur malus: ut vel unus sit malus. Illi inimici sunt per quos orandum est diabolus et angeli eius: ipsi nobis invident regnum celorum: ipsi nolunt ut nos ascendant vult illi deiectioni sunt: ab his oremus erui aiam nostram. Nam et quando adversus nos homines iurant: vasa ipsorum sunt. Proinde Paulus apostolus admonens nos: quod cauti esse per inimicos debeamus: ait suis dei qui tribulationes patiebantur utique seditionibus improbitatibus inimicitibus hominum. Non est vobis colluctatio adversus carnem et sanguinem: id est non adversus homines sed adversus principes et potestates et rectores mundi. Qui mundi: Celi et terre. Absit. Huius mundi rector non est nisi creator. Sed quem dicit mundum: Animate mundi. Denique addit et exponit: quod dico mundi tenebrarum harum. Quorum utique tenebrarum: nisi infidelium et impiorum. Nam ex impiis et infidelibus cum essent facti pii et fideles: sic eos alloquitur idem apostolus. Fuistis enim aliquando

Alia lra.
f manu.

tenebre: nunc aut lux in dño. **A**dversus spiritalia inquit neq̄cie i celestib⁹: adversus diabolū z ei⁹ angelos dimicatis: hostes vestros nō videtis z vincitis. **E**rue me d manib⁹ inimicorū meorū: z a psequētib⁹ me. **I**llustra faciē tuā sup serūū tuū: saluum me fac in tua misericordia. **S**upius dicebam⁹ si meminit besterne disputatōis caritas vestra: quicūq̄ affuistis: qm̄ illi maxie psequūt eccliam q̄ christiani nolūt bñ viuere. **P**er hos em̄ opprobriū bz ecclia: et ab his inimicitias sustinet: qm̄ corripit: qm̄ male viuere nō pmittunt: qm̄ cum eis vel verbo agitur: ipsi mala in suis cordib⁹ meditant: z erūpēdi occasionē requirūt. **I**nter hos gemēs iste: et si volum⁹ nos sum⁹: q̄ ples sūt ipi: et inter multitudinē eorū vir apparēt boni tanq̄ grana in area: de quib⁹ tūc purgat⁹ horrea replēda sūt dñi. **E**rgo inter hos gemit⁹ iste ait: **I**llustra faciē tuā sup serūū tuū. **C**ōfusio enī q̄ dā putat cū oēs christiani dicunt: z q̄ bene viuūt z q̄ male viuūt: oēs vno caractere signātur: omnes ad vnū altare accedunt: omnes eodem baptismo abluūtur: omnes eandē orationē dñicam pferūt: oēs hīdē mysterijs celebrādis intersūt. **Q**uā discerunt q̄ gemūt z a quib⁹ gemat: nisi illustret ille faciē suā sup serūū suū. **Q**uid est q̄: illustra faciē tuā sup serūū tuū: **A**ppareat qz p timeo ad te: nec sic dicat z christian⁹ impi⁹ qz ptinet ad te: ne sine cā tibi i alio psalmo dixerit: **J**udica me de⁹ z discerne cām meā de gēte nō scīā. **Q**uā ibi dixit: discerne cām meā: b̄ dic̄ b̄: illustra faciē tuā sup serūū tuū: **E**t tūc ne z ipe supbiat z qm̄ se iustificare videat: adiūgit z ait. **S**aluū me fac i tua misericordia: b̄ est nō in mea iusticia: si in meis meritis: b̄ in tua misericordia: **N**ō qz ego sū dign⁹: b̄ qz tu misericors es. **N**oli me audire fm̄ iudiciariā seueritatē: b̄ fm̄ misericordissimam bonitatē. **S**aluū me fac in tua misericordia. **N**ōne nō pfundar qm̄ iuocaui te. **M**agnā cām dixit: ne cōfundat qm̄ iuocauit. **Q**uis vt dicat: vbi est d quo psumpsit: **Q**uis aut etiā iporū impiorū nō iuocat deū: **N**isi q̄ pprio mō qdā diceret iuocaui te q̄ nō possit cōis esse cū mltis: nllō mō de hac iuocatiōe tāā mercedē auderet exigere. **R**ideret em̄ illi de⁹ qdāmō in cogitatione z diceret: **Q**uid a me peti vt nō pfundar: **Q**uare: **Q**uia iuocasti me. **N**ōne q̄ tidie hoies vt impleāt forte adulteria q̄ cō

cupiscūt iuocāt me: **N**ōne q̄ tidie hoies vt moriāt illi a quib⁹ expectāt hereditatē iuocāt me: **N**ōne q̄ tidie hoies q̄ fraudē cogitāt vt eā psp̄ero exitu cōpleāt iuocāt me: **Q**uid ergo est qd̄ p magna mercede exigit vt dicas: nō pfundar qm̄ iuocaui te. **I**nuocāt quidē illi: b̄ nō iuocāt qdē te **I**nuocas deū: qm̄ in te vocas deū. **H**oc est em̄ illū iuocare: illū in te vocare: qdāmō em̄ in domū cordis tui iuitare. **N**ō aut auderes tm̄ patrēfamilias iuitare: nisi nosses ei habitaculū pparare. **S**i em̄ tibi dicat de⁹: ecce iuocasti me venio ad te: q̄ intrabo: **T**ātas sordes psc̄itē tue sustinebo: **S**i serūū meū in domū tuā iuitares: nōne pā cam mūdare curares: **I**nuocas me i cor tuū: z plenū est rapinis. **Q**uo iuocat de⁹ plenū ē blasphemijs: plenū ē adulterijs: plenū ē ira z fraudib⁹: plenū ē mal⁹ p̄cupiscētis: z insup plenū est inuidia z iuocas me: **B**e talib⁹ deniq̄ qd̄ ait alio loco ps̄. **B**eū nō inuocauerūt. **E**t vtq̄ iuocauerūt: nec tūc inuocauerūt. **B**reuerter dico: qm̄ nata est q̄stio vt tāā mercedē exigat hō allegās vnū meritū: dicēdo: qz iuocaui te. **C**ū videam⁹ a tā multā mal⁹ iuocari deū nata ē questio: vñ si trāseūdū ē. **B**ico q̄ breuē hōi auaro: **I**nuocas deū: **Q**uare iuocas deū: **E**st det tibi lucy. **L**ucy q̄ iuocas nō deū: qz b̄ lucy qd̄ p̄cupiscit: nō potes h̄re p serūū tuū: nō potes h̄re p colonū tuū: p clientem tuū: p amicū tuū: p satellitē tuū: iuocas deū: ministrū lucri tui facis deū. **E**liuit tibi deus. **Q**uis iuocare deū: **G**ratias inuoca: **Q**uare an parū est tibi si te ipleat ipe de⁹: **B**eus si ad te veniat sine auro z argēto: nō vis illū: **Q**uid q̄ tibi d̄ his q̄ fec̄ de⁹ sufficit: cui de⁹ ipe nō sufficit: **M**erito q̄ rogat iste: nō pfundar qm̄ iuocaui te. **I**nuocate dñm fr̄es si nō vultis pfundi. **C**ōfusionē em̄ quādam timet iste: de q̄ in supiorib⁹ psalmi locut⁹ ē: **I**n te dñe sp̄aui nō pfundar in eternū. **N**ā vt sciatis qz istā pfusionē timet: quid addidit cū dixisset: nō pfundar i eternū: qm̄ inuocaui te: **E**rubescāt impij z deducāt in infernū. **C**ōfusionē vtq̄ illā inenū. **M**uta efficiātur labia dolosa. **Q**ue loquūt aduersus iustū iniquitate: in supbia z p̄emptu. **I**ustus iste christus est: **M**ulta labia loquūt aduersus eū iniquitatē in supbia z p̄emptu. **Q**uare in supbia z p̄emptu: **Q**uia p̄emptibilis supbis apparuit: qui tā humilis venit. **N**ō vis vt cōtemnat ab eis q̄ honores

Alia lra.
fiant.

Alia lra.
f i abulio

amāt: ille q̄ tātas ptumelias accepit: Non
vis vt cōtemnat ab his qui p̄ magno ha-
bent istam vitam: ille qui mortu⁹ est: Non
vis vt ptēnat ab eis qui quasi damnatio-
nis mortē turpē putāt: ille qui crucifix⁹ est:
Nō vis vt ptēnat a diuinib⁹: ille q̄ paup
em vitā gessit i mūdo cū eēt creator mūdi:
Oīa ista q̄ amāt hoīes: qz noluit illa habe
re chri⁹: vt nō hūdo ostenderet ptēmen-
da: nō qz in potestate nō habuit possiden-
da: oēs q̄ amant hec ptēnunt illū. **Et** q̄cū-
qz voluerit seruoꝝ ei⁹ sequi vestigia ei⁹: vt
ambulet ⁊ ipe in ea humilitate in qua didi-
cit ambulasse dñm suū: ptēniat in chris-
to quasi mēbrū chris- ⁊ cū caput ⁊ mēbra cō-
tēnunt: tot⁹ ipe chris- ptēniat: qz totus ipse
iust⁹ est caput ⁊ corp⁹. **Et** necesse est vt ptē-
nat tot⁹ ipse chris- a supbis ⁊ impijs vt fi-
at illis qd dī: **M**uta efficiant labia dolo-
sa q̄ loquunt aduersus iustū iniquitatē in su-
perbia ⁊ cōtemptu. **N**ā efficiunt muta la-
bia ista: **I**n h̄ seculo nūq̄. Quotidie cla-
māt p̄tra christianos maxie humiles: quo-
tidie blasphemāt: quotidie latrāt: augent
linguis suis penas: q̄b⁹ apud inferos siti-
ant: ⁊ aque stillā sine cā desiderēt. **Nō** ergo
nūc muta efficiūt labia istoz. **S**z qñ: **N**ā
traducēt eos ex aduerso iniquitates eoz: sic
dicit in libro sapiētie: **T**ūc stabunt iusti in
magna p̄stātia aduersus eos q̄ se angustia-
uerūt. **T**ūc dicēt illi: **H**i sunt q̄s aliqñ ha-
buim⁹ in risu ⁊ in similitudine improprij.
Quō cōputati sūt inter filios dei: ⁊ inf̄ san-
ctos fors illoꝝ est. **N**os insensati: vitā illo-
rū estimabam⁹ insaniā. **T**ūc efficiūt labia
muta eoz q̄ loquūt aduersus iustū iniquitatē
i supbia ⁊ p̄temptu. **Nō** em̄ dicūt nobis:
Ubi est de⁹ vester: **Q**uid colitis: **Q**uid vi-
detis: **C**reditis ⁊ laborati: certū est qd la-
boratis: incertū est qd speratis. **N**ā vene-
rit certū qd speram⁹: muta efficiunt labia
dolosa. **P**roinde vide qd seq̄t: qz muta ef-
ficiūt labia dolosa q̄ loquunt aduersus iu-
stū iniquitatē in supbia ⁊ p̄temptu. **A**tten-
dit iste qui sic gemit: videt bona dei intus
in spiritu dei: videt hec bona q̄ in occulto
vident: sed ab ip̄s nō vident. **V**idet eos
p̄pterea loqui aduersus iustū iniquitatez in
supbia ⁊ p̄temptu: qz bona h̄ seculi vide-
re norūt: bona aut̄ futuri seculi nec cogitare
sciūt. **S**ed vt cōmendaret ip̄a bona futuri
seculi hoīb⁹ q̄s iubet tolerare: nō amare p̄se-
tia: exclamauit ⁊ addidit. **M**ulta
militudo dulcedinis tue domine.

Hic hō impi⁹ si dicat: vbi est ista militudo
dulcedinis: rīdebo. **Q**uō tibi ostēdā mul-
titudinē h̄ dulcedinis: qz palatū de febre
iniquitatis pdidisti. **N**el si nō nosses q̄ bñ
saperet: nō clamares nisi gustasses: palatū
cordis nō habes ad h̄ bona gustāda: quid
tibi faciā: **Q**uō ostendā: **Nō** est cui dicā:
Gustate ⁊ videte qm̄ suavis est dñs. **O**z
mīta militudo dulcedinis tue dñe. **Q**uā
abscondisti timētibus te. **Q**uid est ab-
scōdisti illis: **S**eruasti illis non negasti: vt
soli ad eā pueniāt. **B**onū est em̄ qd iustis
⁊ impijs nō pōt eē cōe: vt timēdo pueniāt.
Nā diu em̄ adhuc timēt: nōdū ⁊ ip̄i puene-
rūt: h̄ credūt se pūcturos: ⁊ a timore icipi-
unt. **N**ihil em̄ dulci⁹ ē immortalitate sapie: h̄
litiū sapie timor dñi. quā abscondisti timēti-
b⁹ te. **P**erfecisti aut̄ sperantib⁹ in
te: in conspectu filioꝝ hominū. **Nō**
p̄fecisti in p̄spectu filioꝝ hoīm: h̄ sperantib⁹
in te: in p̄spectu filioꝝ hoīm: id est eis p̄feci-
sti dulcedinē tuam: qui sperāt in te: in p̄spe-
ctu filioꝝ hoīm: **Q**uō dic dñs: **Q**ui me ne-
gauerit corā hoīb⁹: negabo ⁊ ego illū corā
patre meo. **E**rgo si speras in dño corā ho-
minib⁹: spera ne forte abscondas ip̄az spem
tuā in corde tuo ⁊ timeas p̄fiteri cū tibi p̄
crimine obijciat: qz chris- tian⁹ es. **C**ui aut̄
mō obijciat: qz chris- tian⁹ est. **I**ā pauci nō
christiani remāserūt: vt eis magis obijciat
qz christiani nō sūt: q̄ ip̄i audeāt aliquib⁹
obijcerere: qz chris- tianī sūt. **S**i dico vobis
fratres mei: incipe q̄cūqz me audis viue-
re quō chris- tian⁹: ⁊ vide si nō tibi obijciat
a christianis: sed noīe: nō vita: nō morib⁹.
Nemo sentit nisi q̄ expt⁹ est. **E**rgo intēde:
intuere qd audis. **T**is viue vt chris- tian-
n⁹: **T**is seq̄ vestigia dñi tui: **O**bjiciat tibi:
erubescis ⁊ erubescēdo dimittis: **T**uā pdi-
disti: videris tibi corde credidisse ad iusti-
ciā sed pdidisti: ore p̄fessio fit ad salutē. **S**i
q̄ vis ābulare viā dñi: etiā incōspectu ho-
minū: spera in deū: id est noli erubescere d̄
spe tua. **Q**uō viuit i corde tuo: sic habitet
in ore tuo: qz nō sine causa signū suū chri-
stus in frōte nobis figi voluit tanq̄ in sede
pudoris: ne chris- ti opprobrio christianus
erubescat. **H**oc q̄ in cōspectu hoīm si fece-
ris: si inde corā hoīb⁹ nō erubueris: si in cō-
spectu filioꝝ hominū nec ore nec factis
chris- tū negaueris: spera tibi p̄fici dulcedi-
nē dei. **Q**uid seq̄t: **A**bscondes eos
in abscondito vultis tui. **Q**ualis ē lo-
cus iste: **Nō** dixit abscondes eos i celo tuo:

Alia lra.
⁊ q̄ sperāt.

Alia lra.
⁊ faciet tue.

Alia lra.
q̄ magna.

nō dixit: abscondes eos in paradiso: nō dixit:
abscondes eos in sinu abrae. **A**dultis enī si
delib⁹ loca futura scōp: in scōptur⁹ sanctis
posita sūt. **C**onleat totū q̄cqd̄ p̄ter deū ē:
q̄ nos tuet i loco vite hui⁹: ipe post istā vi
tā sit loc⁹ noster: q̄z iste p̄s. **S**i ei ait sup⁹.
Esto mihi in deū p̄tectorē: z i domū refu
giū. **E**rgo erim⁹ i vltu dei absconditū. **Q**uis
sinus ē i facie dei: a me expectatis audire.
Purgate cor: vt ipe illuminet: z quē iuoca
tis intret. **E**sto dom⁹ ei⁹ z erit dom⁹ tua: ha
bitet in te: z tu habitab⁹ in eo. **S**i enī excepe
ris i h̄ seclō corde tuo: ille p⁹ h̄ sc̄lm excipi
et te vultu suo. **A**bscondes ināt eos. **E**libz
In abscondito vult⁹ tui. **C**ōturbatiōe
hoīm: **I**bi enī nō p̄turbāt cū abscondūt:
In abscondito vult⁹ tui: nō p̄turbant. **P**u
tas est q̄sc̄ ita felix i h̄ mūdo: vt cū ceperit
audire opprobria hoīm: p̄pter qd̄ chusto
seruit: fugiat ad deū corde: z i cipiāt spem
habere in dulcedine ipius: z a p̄turbatiōe
hoīm: a quib⁹ audit opprobria: intret i vult
tū dei cū p̄sciētia sua. **I**ntrat plane: s̄ si ha
beat cū quo intret: id est si non sit onerosa
ip̄a p̄sciētia: si nō illi faciat sarcinā grādez:
ad angustā ianuā. **A**bscondes q̄ eos in ab
scōdito vult⁹ tui a p̄turbatiōe hominum.
Protes eos i tabernaclo tuo:
a p̄turbatiōe linguaz. **A**liqñ absco
des eos i abscondito vult⁹ tui: a cōturbati
one hoīm: vt p̄sus in eis p̄turbatio hūa
na deinceps esse nō possit. **S**z interim cuz
p̄grinat i h̄ seclō: q̄ mltas patiūt linguas
p̄dicētes: q̄ tibi seruiūt: qd̄ eis facis. **P**ro
tes eos i tabnaclo tuo. **Q**uid ē tabnacu
lū: **E**cclia h̄ ipis. **T**abernaculū iō dicūt:
q̄ adhuc in hac terra p̄grinat. **T**aberna
culū enī habitaculū est militū: i expeditio
ne positoy. **I**p̄a dicūt tabernacula: **B**om⁹
nō est tabernaculū. **P**ugna in expeditiōe
peregrin⁹: vt salu⁹ fact⁹ i tabernaculo: glo
riosus recipiāt i domū. **E**rit enī i celo do
m⁹ tua et̄na: si mō h̄ in h̄ tabernaculo vi
xeris. **E**rgo in h̄ tabernaculo p̄tes eos
a p̄dictiōe linguaz. **C**ōtradictū ligue mul
te: diuerse hereses: diuerfa scismata perso
nāt: lingue mltē p̄dicūt v̄aci doctrine. **T**u
curre ad tabernaculū dei: eccliam catholi
cam tene: a reglā veritatē noli discedere: et
p̄tegeri in tabernaclo a p̄dictiōe linguaz.
Benedic⁹ dñs: qm̄ mirificauit mi
sericordiā suā in ciuitate circūstā
tie. **Q**ue est ciuitas circūstātie: **I**n iudea
ip̄s dei erat posit⁹: q̄si i medio mūdo: vbi

dicebant laudes deo: ei⁹ sacrificia offere
bant: vbi p̄phetia nō cessabat canēdo fu
tura. q̄ nō videm⁹ impleri. **I**ste ip̄s quasi
in medio gentium erat. **A**tendit p̄pheta
iste: z videt futurā eccliaz dei: in oib⁹ genti
b⁹. **E**t q̄ oēs gētes circū vndiq̄ erāt q̄ in
medio ponebāt vnā gētē iudeoy: has vn
diq̄ circūstātes gētes appellauit ciuitatez
circūstātie. **M**irificasti quidē dñe miseri
cordiā tuā in ciuitate hierlm: ibi passus est
chust⁹: ibi resurrexit: ibi ascēdit in celū: ibi
multa mirabilia fecit: s̄ maior laus tua ē: q̄
mirificasti misericordiā tuā in ciuitate cir
cūstātie: id est in oib⁹ gētib⁹ diffudisti mise
ricordiā tuā. **N**ec vngentū tuū in illa bie
rusalē: quasi in vase tenuisti: s̄ tāq̄ p̄fracto
vase: vngentū p̄ mūdū diffusū est: vt i ple
ref qd̄ dicūt i scriptur⁹ sc̄tis: **E**ngentū effu
sū ē nomē tuū: **E**t ita mirificasti misericor
diā tuā i ciuitate circūstātie. **A**scēdit enim
in celū: sedet a dexterā patris: p⁹ decē dies
misit spiritū sc̄tū: ipleri sūt sp̄s sc̄tō discipu
li: ceperūt p̄dicare magnalia chusti: **L**api
dati: occisi: fugati sūt: **E**t cū inde tāq̄ ex
vno loco fugarēt: q̄si ligna ardētia igne di
uio: totā siluā mūdi accēfaz seruoze sp̄s
lumie vitatē ipleuerūt **E**t mirificauit dñs mi
sericordiā suā i ciuitate circūstātie. **E**go
dixi in extasi mea: **R**ecordami titulū
psalmi: ecce ē illa extasis. **V**idete qd̄ dicat
Ego dixi inq̄t in extasi mea. **P**roiect⁹ sū
a facie oclōy tuoy. **I**n pauore meo di
xi: h̄ est dixi i extasi mea. **V**idit se pauentē
int⁹ nescio q̄ tribulatiōe magna: sicut nō de
sūt: attēdit cor suū pauidū z trepidū: z ait:
Proiect⁹ sū a facie oclōy tuoy. **S**i i facie
tua eēm: nō sic timerē: si me attēderes n̄ sic
trepidare. **S**z q̄ dic i alio psalmo: **S**i dice
bā mor⁹ est pes me⁹: misericordiā tuā dñe
ad iuuabat me: p̄tinuoz h̄ ait. **I**deo ex
audisti dñe vocem orationis mee:
Quia p̄fessus sū: q̄ dixi p̄iect⁹ sū a facie
ocloz tuoy: q̄ nō supb⁹ iextiti: s̄ cor meuz
accusauit: z i tribulatiōe mea titubās ad te
exclamaui: exaudisti orōnē meā. **I**mpletū
est q̄ qd̄ cōmēdaui: d̄ illo psalmo. **Q**d̄ enī
est: **E**go dixi in extasi mea p̄iect⁹ sū a facie
ocloz tuoy: h̄ est i illo psalmo. **S**i dicebā
mor⁹ ē pes me⁹: **E**t qd̄ ē in illo: misericordiā
tua dñe adiuuabat me: h̄ ē in isto: iō exau
disti dñe vocē orōis mee. **A**tēde illud in
p̄etro. **V**idet dñm ambulātē in aq̄s: pu
tat phāasma: exclamat dñs: **E**go sūz: no
lite timere. **C**ōfidit p̄etr⁹ z dic: **S**i tu es:

Alia lra.
i munita.

Alia lra.
i excessu
tis mee.

Alia lra.
t. Dum.

iube me venire ad te sup aqs. **H**inc pbo si
tu es: si l vbo tuo potuero qd tu potes. **A**it
ille: **V**eni. **E**t vbum iubet facta est pote-
stas audiet. **V**eni inqt. **E**t descendit: **L**e-
pit ire. **I**bat itrepid⁹ tãq̃ i illo speras. **V**i-
dēs aut vtrū validū timuit. **E**go dixi i ex-
tasi mea: piec⁹ sū a facie oclor tuorū. **E**t
cū cepisset mergi clamavit: dñe pereō. **E**t
Iesus porrigēs ei manū leuauit eū dicēs:
Nodice fidei qre dubitasti: **B**iri g i pa-
uore meo piec⁹ sū a facie oculor tuorū: t
tãq̃ iā pire icipietis i mari: exaudisti domi-
ne vocē orōis me. **E**xaudisti aut. **C**um
clamarē ad te. **C**lamor ad deū: nō ē vo-
ce s corde. **N**ō silētes labijs corde cla-
mauerūt: mlti ore strepētes corde auerso ni-
hil ipetrare potuerūt. **S**i g clamas: clama i
r⁹ vbi audit de⁹: **C**ū clamarē inqt ad te: ex-
audisti vocē orōis mee. **I**ā g exp⁹ qd nos
hortat: **D**iligite dñm oēs scī ei⁹:
Tãq̃ diceret. **C**redite mihi: ego sū exp⁹.
Habui tribulationes: iuocauit: t nō sū dece-
pt⁹: spau i deū: t nō sū pfusus. **C**ogitatio-
nes meas illuminauit: trepidationē meā fir-
mauit. **D**iligite dñm oēs scī ei⁹: ad est vos
diligite dñm: q nō diligitis mūdū: s ē oēs
sancti ei⁹. **N**ā cui dico vt diligit dñm: qui
adhuc diligit āphitheatrū. **C**ui dico vt di-
ligat dñm: q adhuc diligit pāthomimū: q
adhuc diligit vinolētiā: q adhuc diligit
pōpas seclī t vanitates oēs: t ifanias mē-
daces. **C**ui dico disce non dilige: vt discas
diligere: auertē vt puer tarris: funde vt im-
plearis: **D**iligite dñm oēs scī eius. **Q**m̃
veritate req̃ret dñs. **N**ostis qz mō mlti
malefici vident: nostis qz mō i suis vani-
tatib⁹ extollūt: veritatē req̃ret dñs. **E**t re-
tribuet his q abūdāter faciūt sup-
biā. **F**erte donec efferatis: tolerate donec
careat: nccē ē eīm vt dñs vitatē req̃rēs: re-
tribuat his q abūdāter faciūt supbiā. **I**ā di-
ctur⁹ es. **Q**m̃ retribuet: qm̃ vult qz ttribuet.
Cert⁹ sis d ttributiōe: n dubites de tpe: ne
audeas deo donare p̃siliū. **P**rosus vitatē
req̃ret: t ttribuet his q abūdāter faciūt sup-
biā. **A**liq̃b⁹ t h ttribuet: t vidim⁹ t didici-
m⁹: qz retribuit. **E**tenī qm̃ hūiliāt: q deū ti-
mēt si forte i aliq̃ dignitate h⁹ seclī refulse-
rāt: hūiliati n ceciderūt: qz deū de corde nō
excluserāt: altitudo ipor de⁹ est. **H**umilia-
tus videbat Job p̃dita substātia sua: p̃di-
tis filiis suis: p̃dit⁹ q seruabat: p̃ditis qb⁹
seruabat: remāsit sine hereditate: t qd ē tri-
stus sine herede. **R**emāsit ad solā vxorē:

nō suā p̃solatricē: s diaboli poti⁹ adiutricē.
Humiliat⁹ videbat: vide si miser fact⁹ est:
vide si nō erat in abscondito vult⁹ dei. **N**ū-
dus ait exij de vtero m̃ris mee: nud⁹ reuer-
tar in frā. **D**ñs dedit: dñs abstulit: sic dñs
placuit: ita factū est. **S**it nomē dñi benedi-
ctū. **I**ste gemie laudes dei vñ sūt: **V**idete
foris paupem: int⁹ diuitē. **I**ste gemine lau-
des dei nō exirēt de ei⁹ ore: nisi thesauros
haberet i corde. **Q**m̃ diuites eē vultis ta-
les diuitias p̃cupiscite: q̃s nec i naufragio
potestis amittere. **E**rgo tales qm̃ humilāt:
nolite eos putare miseros. **E**rrat: nescien-
tes qd int⁹ habeāt. **E**x vob conijctis q mū-
dū diligitis: qz vos cū talia p̃dit⁹ miseri re-
manet. **P**rosus nolite h putare: bñt int⁹
q gaudeāt. **I**nterior ē dñator ipor: interi-
or est pastor t p̃solator ipor. **I**pi sūt q ma-
le cadūt: q spē suā in h seclō ponūt. **A**ufer-
tur qd nitebat foris: nihil remanet int⁹ nisi
fum⁹ male p̃sciētie. **V**ñ se p̃solent nō bñt:
nō bñt q foras exeat: n bñt q intro redeāt:
deserti pōpa seclari: manes grā spūali ve-
re humiliant. **E**t mlti fac de⁹ ista i isto tpe:
s nō oib⁹. **S**i enī nemi faceret qm̃ nō vide-
ret vigilare diuina puidētia: si oib⁹ faceret
nō seruaret diuina patiētia. **T**u tñ christia-
ne tolerare didicisti: nō vindictā retribuere.
Vindicari vis christiane: nōdū vindi-
cat⁹ est christ⁹. **A**n tu passus es iprobū: et
ille nō passus est. **N**ōne por p te passus ē:
q nō habebat qre patere: **N**ā in te tribu-
latio fornax aurificat⁹ est: si tñ aux sis t non
palea: vt sordib⁹ careas: nō in cinerē puer-
tarris. **D**iligite dñm oēs scī ei⁹: qm̃ vitatē
req̃ret dñs: t retribuet his q abūdāter faci-
unt supbiā. **S**z qm̃ retribuet. **S**i mō reti-
bueret: mō eos volebā videre humiliatos
atq̃ p̃stratos. **A**udite qd seq̃t. **V**iriliter
agite. **N**olite laxas man⁹ in tribula-
tiōib⁹ dimitte: n nutēt genua vestra. **V**iri-
liter agite. **E**t p̃fortes cor vrm. **A**d p-
petiēda t tolerāda oia mala h⁹ seclī p̃forte-
tur cor vrm. **S**z q sūt qb⁹ h⁹ dic p̃pbeta: vi-
riliter agite: t p̃fortes cor vrm: **N**ūqd his
q diligit mūdū: **N**on. **S**z qb⁹ dic: audite:
Dēs q speratis in dño.

ExPLICIT Tractat⁹ de p̃s. XXX

INCIPIT Tractat⁹ de p̃s. XXXI

Prefatio.

Psal⁹ grā dei iustificationi nre nul-
lis p̃cedētib⁹ meritis nris: s p̃uenien-
te nos misericordia dñi dei nri cōmēdar⁹:
maxie ore Apostolico: sic p̃cedēs hūc psal-